

DOTACYJNY MATERIAŁ ĆWICZENIOWY

WERSJA DLA NAUCZYCIELA

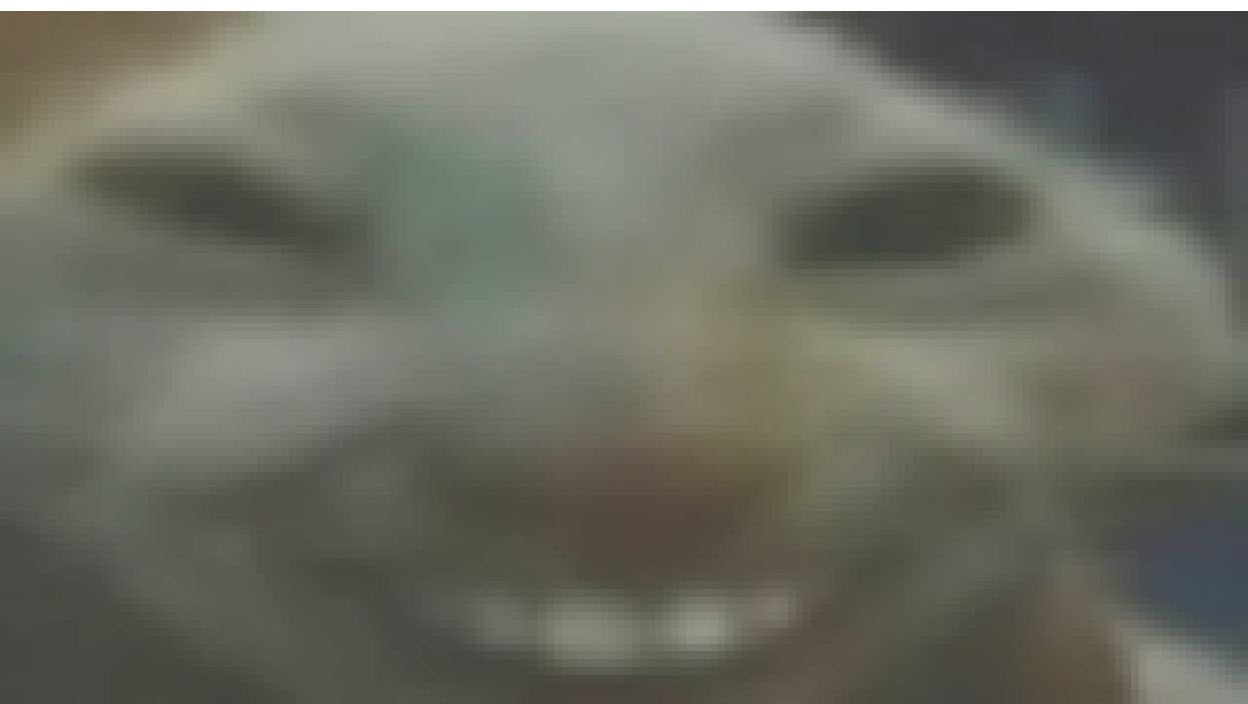

Szkoła
podstawowa

A faint, light blue background illustration of an open book with several pages visible, and a pen resting on the right page. The illustration is centered behind the main title.

język polski

MATERIAŁ ĆWICZENIOWY DO PODRĘCZNIKA KAŻDEGO WYDAWCY

Język polski 4

Alicja Krawczuk-Goluch | Aleksander Rawicz

DOTACYJNY MATERIAŁ ĆWICZENIOWY
DLA SZKOŁY PODSTAWOWEJ

 OPERON
Edukacja jest podróżą

2015

Projekt okładki: Paweł Kwacz
Redaktor prowadzący: Magdalena Kuchnowska
Redakcja językowa: Katarzyna Kupracz
Redakcja graficzna i skład: Danuta Jarzembek
Korekta: Katarzyna Kupracz
Fotoedycja: zespół

Zdjęcia: Shutterstock, nessa_flame/Shutterstock, OlegDoroshin/Shutterstock, Radu Razvan/Shutterstock

Rysunki: Bartek Brosz, Marek Wdziękoński, Maria Wróbel, Henryk Dzikowski, Marek Lachowicz, Przemysław Liput, Agata Półtorak, Magdalena Świtoń, Wydawnictwo Prószyński, Marynarka Wojenna RP

W publikacji wykorzystano fragmenty publikacji *Język polski. Zeszyt ćwiczeń dla ucznia szkoły podstawowej. Odkrywamy na nowo* dla klas 4–6 autorstwa Alicji Krawczuk-Goluch i *Język polski. Zeszyt ćwiczeń dla ucznia szkoły podstawowej. Ciekawi świata* dla klas 4–6 autorstwa Aleksandra Rawicza.

© Copyright by Wydawnictwo Pedagogiczne OPERON Sp. z o.o. & Alicja Krawczuk-Goluch, Aleksander Rawicz

Gdynia 2015

Wszelkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie w całości lub we fragmentach bez zgody wydawcy zabronione.

5-15/N5704/XIV

Wydawca:

Wydawnictwo Pedagogiczne OPERON Sp. z o.o.

81-212 Gdynia, ul. Hutnicza 3

tel. centrali 58 679 00 00

e-mail: info@operon.pl

www.operon.pl

SPIS TREŚCI

1. Powitania i pożegnania	5
2. Kulturalne wypowiedzi	6
3. Różne sposoby porozumiewania się	7
4. Pisownia wyrazów z ó	9
5. Podstawowe wiadomości o czasowniku	11
6. Forma czasownika (osoba, liczba, rodzaj)	12
7. Osobowe i nieosobowe formy czasownika	14
8. Czasowniki – czas teraźniejszy	15
9. Czasowniki – czas przeszły	16
10. Czasowniki – czas przyszły	17
11. Pisownia <i>nie</i> z czasownikami	19
12. Pisownia wyrazów z u	20
Czytanie ze zrozumieniem (I)	21
13. Podstawowe wiadomości o rzeczowniku	23
14. Nazwy pospolite i własne	25
15. Rodzaj i liczba rzeczownika	26
16. Odmiana rzeczownika przez przypadki	28
17. Pisownia <i>nie</i> z rzeczownikami	29
18. Pisownia wyrazów z rz	30
19. Podstawowe wiadomości o przymiotniku	32
20. Odmiana przymiotnika przez przypadki, liczby i rodzaje	33
21. Stopniowanie przymiotników	34
22. Pisownia wyrazów z ż	36
Czytanie ze zrozumieniem (II)	38
23. Przysłówki	40
24. Pisownia <i>nie</i> z przysłówkami	41
25. Przyimek, wyrażenie przyimkowe	42
26. Spójniki	44
27. Pisownia wyrazów z ch	45
28. Zdanie, równoważnik zdania	47

29. Podział zdań ze względu na cel wypowiedzi	48
30. Zdania pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte	50
31. Związki wyrazowe w zdaniu	53
32. Grupa podmiotu i grupa orzeczenia	55
33. Przecinek w zdaniu pojedynczym	58
34. Zdanie pojedyncze i złożone	60
35. Pisownia wyrazów z <i>h</i>	62
Czytanie ze zrozumieniem (III)	64
36. Alfabet	66
37. Głoski i litery	68
38. Samogłoski, spółgłoski i sylaby	70
39. Funkcje samogłoski <i>i</i>	72
40. Spółgłoski twarde i miękkie	73
41. Głoski ustne i nosowe	74
42. Spółgłoski dźwięczne i bezdźwięczne	75
43. Akcent wyrazowy	77
44. Pisownia wyrazów zakończonych na <i>-i</i> , <i>-ii</i> , <i>-ji</i>	78
Czytanie ze zrozumieniem (IV)	79
Indeks haseł	81
Realizacja podstawy programowej w podręcznikach wydawnictw	82

OBJAŚNIENIE PIKTOGRAMÓW:

wykonaj samodzielnie

poszukaj informacji

zadanie grupowe

1. Powitania i pożegnania

1 Wpisz w dymki teksty powitań i pożegnań zgodnie z zasadami dobrego wychowania. Zwróć uwagę na to, kto do kogo się zwraca.

III.
1.2)

2 Podane zwroty wpisz do odpowiednich kolumn tabeli. Uwaga: wyrazy mogą się powtórzyć.

III.
1.2)

dzień dobry, hejka, cześć, witam serdecznie, czołem, dobry wieczór, do widzenia, do zobaczenia, żegnajcie, na razie, dobranoc, pa, dobrej nocy

Tylko na powitanie mówimy:	Tylko na pożegnanie mówimy:	Na powitanie i na pożegnanie mówimy:
Do nieznanomych dorosłych mówimy:	Do kolegów, koleżanek mówimy:	Tak możemy powiedzieć i do rówieśników, i do dorosłych:

2. Kulturalne wypowiedzi

III.
1.2)

- 1** Znajdź na tym rysunku mało grzeczne lub niegrzeczne wypowiedzi i zastąp je bardziej miłymi i eleganckimi.

Moje propozycje „grzeczniejszych” wypowiedzi:

III.
1.2)

- 2** Dokończ rozpoczęte prośby i uprzejme polecenia.

Bardzo cię proszę, _____ .

Czy będziesz uprzejmy _____ ?

Będę wdzięczny, jeśli Pani _____ .

III.
1.2)

- 3** Dobierz w pary „grzeczne” i mniej grzeczne wyrazy, których można użyć w tej samej sytuacji.

Głupi jesteś.

Dawaj

Proszę mi podać...

Wyjdź, proszę...

Wypad!

Nie masz racji...

3. Różne sposoby porozumiewania się

- 1 Podpisz podane ilustracje tak, aby pełniły funkcje zakazów. Napisz je w dwóch formach zgodnie ze wzorem. Skorzystaj z odpowiedzi w ramce. I. 3.5)

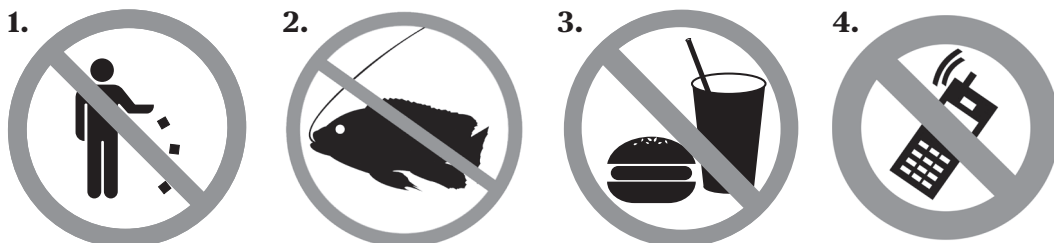
Wzór: Nie używać klaksonów - Zakaz używania klaksonów.

jedzenie

łowienie

śmiecenie

używanie telefonów

1. _____ _____	2. _____ _____
3. _____ _____	4. _____ _____

- 2 Połącz znaki ostrzegawcze z opisem ich znaczenia. I. 3.5)

Uwaga! Grozi porażeniem prądem!

Uwaga! Ryzyko potknięcia!

Uwaga! Wybuchy!

Uwaga! Zagrożenie pożarem.

Uwaga! Ryzyko oberwania ciężaru!

- 3 Połącz ze sobą znaki ostrzegawcze ze znakami nakazującymi określone zachowanie w wypadku wystąpienia ilustrowanego zagrożenia.

**UWAGA
ŚLISKO!**

**UWAGA!
TRUJĄCE OPARY**

**SUBSTANCJE
ŻRĄCE**

**UWAGA!
NIEBEZPIECZEŃSTWO**

**ZACHOWAJ
OSTROŻNOŚĆ**

**STOSUJ
OCHRONĘ RĄK**

**STOSUJ OCHRONĘ DRÓG
ODDECHOWYCH**

**STOSUJ OBUWIE
OCHRONNE**

- 4 Takie znaki postawiono przy jednej z ulic. Napisz, co oznaczają kolejne zakazy. W którą stronę należy jechać?

4. Pisownia wyrazów z ó

- 1 Narysuj ilustrację, która mogłaby pomóc zapamiętać pisownię wyrazów z ó niewymiennym. Spójrz na propozycję.

III.
2.5)

Wybierz wyraz, który można by podobnie przedstawić.

góra ogórek ołówek żółtko źródło chór

- 2 Utwórz zdrobienia i napisz je na podstawie podanego przykładu (wzór: próba - próbka).

III.
2.5)

chór - _____ góra - _____

czółno - _____ skóra - _____

- 3 Dobierz określenia z ramki do podanych rzeczowników i napisz je.

III.
2.5)

krótka, późne, różne, równa, tchórzliwi, żółty

_____ zadania _____ przerwa

_____ ludzie _____ droga

- 4 Napisz wyrazy, którymi uzasadnisz pisownię ó według podanych wskazówek.

III.
2.5)a)

a) Wyraz pokrewny ma być przymiotnikiem: pióro - pierzasty.

kościół - _____ chłód - _____ głód - _____

b) Wyraz pokrewny ma być czasownikiem: główka - głowić się.

dół - _____ kółko - _____ ogród - _____

5 Podaj po dwa wyrazy, w których:

III.
2.5)a)

a) ó wymienia się na o: _____

b) ó występuje w częstce -ów, -ówka: _____

c) ó wymienia się na a: _____

d) ó wymienia się na e: _____

III.
2.5)a)

6 Przypomnij jeszcze raz wszystkie reguły pisowni wyrazów z ó wymiennym i uzasadnij pisownię podanych wyrazów (np. rów - rowy).

łamigłówka - _____ rozwój - _____

pieróg - _____ borówka - _____

przekrój - _____ nabój - _____

spokój - _____ zmiotł - _____

zaniósł - _____ Masłów - _____

balonów - _____ szósty - _____

III.
2.5)

7 Podane wyrazy wpisz do odpowiedniej rubryki w tabeli.

rów córka góral samochód skóra słój podróż

sól swój twój wróg ból bór słówko

grób łódź Józio mrówka naród mózg próżniak

obóz otwór chór ósemka ród róg różdżka

ó wymienne	ó niewymienne

5. Podstawowe wiadomości o czasowniku

- 1** Przeczytaj poniższy tekst. Następnie wpisz wyrazy oznaczające czynności lub stan osób albo rzeczy w odpowiednie chmurki.

I.
3.3)

Następnej nocy Colin spał bez przebudzenia, a gdy rano otworzył oczy, leżał cicho i uśmiechał się, nie wiedząc nawet o tym - uśmiechał się, bo było mu jakoś dziwnie dobrze. Miał uczucie, że przysły jakieś cienkie, niewidzialne nici, które go dotąd trzymały na uwięzi.

F.H. Burnett, *Tajemniczy ogród* (fragment)

CZYNNOŚCI

STANY

- 2** Do podanych rzeczowników dopisz po dwa wyrazy oznaczające czynności. Następnie uzupełnij zdanie.

I.
3.3)

ogrodnik (co robi?) - _____

lekarz (co robi?) - _____

nauczyciel (co robi?) - _____

Dopisane wyrazy są _____

- 3** Do podanych niżej rzeczowników dopisz po jednym wyrazie oznaczającym stan. Następnie uzupełnij zdanie.

I.
3.3)

tablica (co się z nią dzieje?) - _____

plecak (co się z nim dzieje?) - _____

telefon komórkowy (co się z nim dzieje?) - _____

Dopisane wyrazy są _____

6. Forma czasownika (osoba, liczba, rodzaj)

I.
3.4)

1 Uzupełnij zdania pod obrazkami. Pamiętaj, aby forma czasownika pasowała do rzeczowników.

Dzieci _____ (grać)
na komputerze.

Kotek _____ (łowić)
rybę.

Dziewczynka _____
(grać) na skrzypcach.

Ania _____ (roz-
mawiać) przez telefon.

Chłopcy _____
(ciągnąć) linę.

Psy _____ (jechać)
w zaprzęgu.

2 Samodzielnie podaj po dwie formy czasowników.

I.
3.4)

1. os. liczby mnogiej: _____

2. os. liczby pojedynczej: _____

3. os. liczby mnogiej: _____

1. os. liczby pojedynczej: _____

2. os. liczby mnogiej: _____

3. os. liczby pojedynczej: _____

3 Przeczytaj podane różne formy czasownika. Następnie uzupełnij zdanie.

a) czytam, czytasz, czyta

b) czytacie, czytamy

W podpunkcie „a” występują formy trzech różnych _____,

w podpunkcie „b” - formy dwóch różnych _____.

4 Uzupełnij brakujące formy czasowników *grozić* i *gotować*.*liczba pojedyncza**liczba mnoga*

1. os. (ja) grożę, _____

1. os. (my) _____, gotujemy

2. os. (ty) _____, _____

2. os. (wy) _____, _____

3. os. (on, ona, ono) _____,

3. os. (oni, one) _____

5 Z fragmentu *Tajemniczego ogrodu* F.H. Burnett wypisz czasowniki. Określ ich osobę, liczbę i rodzaj.

Gdy powiedział „Orzeszek”, jedna z wiewiórek wskoczyła mu na prawe ramię, gdy zaś „Łupinka” - druga wdrapała się na lewe. Gdy usiedli na trawie z Kapitanem, skulonym u ich nóg, Sadzą, słuchającą uroczyście na drzewie, i Orzeszkiem, i Łupinką, węszącymi obok nich, zdawało się Mary, że nie będzie miała siły porzucić takiego uroczego towarzysza; wszakże, gdy zaczęła opowiadać, spojrzenie w zabawną twarz Dicka zmieniło jej myśli.

F.H. Burnett, *Tajemniczy ogród* (fragment)

7. Osobowe i nieosobowe formy czasownika

1 Porównaj czasowniki z grupy „a” i „b”. Czym one się różnią?

I. a) czytam, czytał, czytali, czytaliśmy

3.4) b) czytać

I. **2** Połącz strzałkami w pary bezokoliczniki z odpowiednimi formami osobowymi czasowników.

złożyć

wniósł

uogólniliśmy

złożyli

zakupić

uogólnić

zaczęli

zakupiłam

wymieść

zacząć

wymiótł

wnieść

III. **3** Poniżej przedstawiono list Mary do Colina. Niestety pióro Mary było uszkodzone i pozostawiło po sobie kleksy. Wstaw odpowiednie zakończenia czasowników w miejsce kleksów.

Drogi Colinie!

W ogrodzie róże już zakwi_____. Gil wraz z panią gil uw_____
gniazdko. Dick prac_____ codziennie. Posadzo_____ już krzewy
owocowe i cebulki hiacyntów. Trzeba jeszcze posadzi_____ krokusy.

Mary

4 Wypisz ze słownika ortograficznego trzy dowolne czasowniki. Następnie napisz, w jakich formach występują one jako hasła słownikowe.

I. 3.4)

8. Czasowniki – czas teraźniejszy

- 1 W podanych zdaniach podkreśl czasowniki. Zwróć uwagę na wyróżnione części. Na jaki czas one wskazują?

I.
3.4)

Idę do ogrodu. Idz**iesz** do ogrodu. Idzie do ogrodu. Idz**iemy** do ogrodu. Idz**iecie** do ogrodu. Idą do ogrodu.

Wyróżnione części wskazują na czas

- 2 Podane formy czasowników *znać* oraz *sadzić* uporządkuj według osoby i liczby i wpisz je do linijek poniżej. Podkreśl czasowniki, które wyrażają czas teraźniejszy.

I.
3.4)

*znam posadzicie znamy posadzę sadzisz znają sadzę
posadzisz posadzimy sadzicie znacie posadzi*

- 3 Podane zdania napisz w czasie teraźniejszym.

I.
3.4)

Nasza klasa lubiła zwierzęta.

Pies czekał dziś w nocy.

Ania odrabiała pracę domową.

Dokończymy rozmowę na GG.

9. Czasowniki – czas przeszły

I.
3.4)

- 1 Z podanego fragmentu wypisz wyróżnione czasowniki. Określ ich osobę, liczbę i czas.

Mary długo **spala**. Gdy się zbudziła, pani Medlock kupiła na jednej ze stacji koszyk ze śniadaniem, w którym **były** kurczęta i wołowina na zimno, chleb z masłem i gorąca herbata. Deszcz **padał** bardziej zawzięcie niż przedtem, a na stacjach wszyscy poubierani **byli** w płaszcze gumowe, lśniące i ociekające od deszczu. Konduktor **zapalił** lampy w wagonie, a pani Medlock rozkoszowała się swoją herbatą, kurczętami i wołowiną.

F.H. Burnett, *Tajemniczy ogród* (fragment)

- 2 Znajdź i zakresł siedem czasowników w czasie przeszłym.

I.
3.4)

w	y	j	e	c	h	a	ł	i
y	c	h	r	o	n	i	ł	a
i	a	d	s	p	a	l	i	h
z	j	e	d	l	i	c	z	b
w	p	o	m	o	g	ł	y	t
l	k	y	u	i	a	o	t	p
i	u	s	i	a	d	ł	a	k
a	p	s	d	f	g	h	l	j
l	i	z	c	b	n	m	i	w
e	ł	t	y	u	i	o	p	a

10. Czasowniki – czas przyszły

- 1** Mama Uli jest bardzo zajęta. Ula postanowiła jej pomóc i sporządza listę spraw, które jutro zrobi za mamę. Pomóż Uli uzupełnić zadania. Wykorzystaj wyrazy z ramki.

I.
3.4)

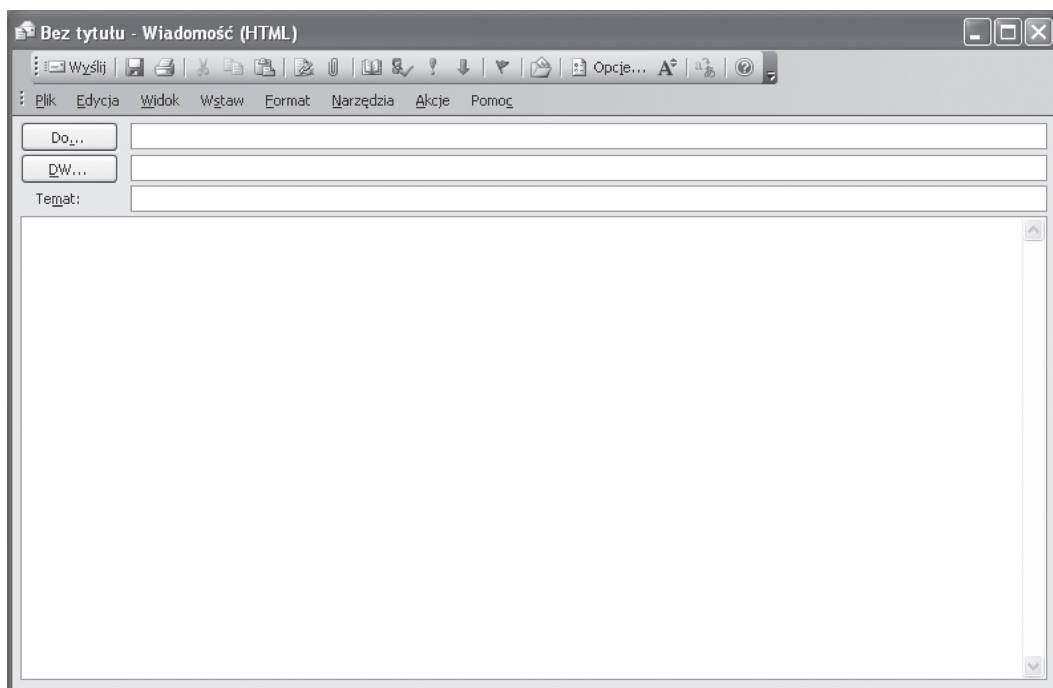
1. _____ babcię.
2. _____ zakupy.
3. _____ psa.
4. _____ pokój.
5. _____ śmieci.

Sprzątnę Wyprowadzę Odwiedzę Wyrzucę Zrobię

- 2** Wyobraź sobie, że jutro przyjeżdża do ciebie koleżanka lub kolega z Krakowa. Napisz e-maila z informacjami, co będziecie robić podczas wspólnego weekendu.

III.
1.1)

3 Wybierz trzy z przedstawionych pytań, następnie zadaj te pytania pięciu kolegom lub koleżankom z klasy.

I.
3.4)

Czy idziesz po szkole do domu?

Czy wyrzucisz śmieci?

Czy idziesz do kina w ten weekend?

Czy spotkasz się z przyjaciółmi?

Czy odwiedzisz dziś dziadków?

Czy będziesz czytać książkę?

Czy pójdziesz na spacer z psem?

Czy odrobisz dziś pracę domową?

I.
3.4)

4 Z wiersza Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego *Jutro popłyniemy daleko* wypisz czasowniki oznaczające czas przyszły i określ ich formę.

Jutro popłyniemy daleko

*Jutro popłyniemy daleko,
jeszcze dalej niż te obłoki,
pokłonimy się nowym brzegom,
Odkryjemy nowe zatoki;
Nowe ryby znajdziemy w jeziorach,
Nowe gwiazdy złowimy w niebie,*

*Popłyniemy daleko, daleko,
Jak najdalej, jak najdalej przed siebie.
Starym borom nowe damy imię,
Nowe ptaki znajdziemy i wody,
Posłuchamy, jak bije olbrzymie,
zielone serce przyrody.*

Konstanty Ildefons Gałczyński

11. Pisownia *nie* z czasownikami

1 Połącz wyrazy z zasadami pisowni.

III.
2.5)c)

a) Nie sądzić.	1. Wyraz <i>nie</i> piszemy oddzielnie z osobowymi formami czasownika.
b) Nie umiem.	2. Wyraz <i>nie</i> piszemy oddzielnie z bezokolicznikiem.
c) Nie warto.	3. Wyraz <i>nie</i> piszemy oddzielnie z formami osobowymi czasowników występujących w funkcji bezosobowej.

2 Utwórz zasady dotyczące dobrego zachowania w kinie (wzór: nie grać - niegranie).

III.
2.5)c)

W czasie trwania seansu filmowego prosimy

- (nie palić) o _____ .
- (nie używać) o _____ telefonu.
- (nie wchodzić) o _____ przed ekran.
- (nie zostawiać) o _____ śmieci.

3 Od podanych rzeczowników utwórz czasowniki.

III.
2.5)c)

- niepokój - _____
- nienawiść - _____
- niedowidzenie - _____
- niecierpliwość - _____

Określ, czy pisze się je zgodnie z obowiązującą regułą, czy są to wyjątki.

12. Pisownia wyrazów z u

1 Z podanych części utwórz wyrazy z *u* i wpisz je do odpowiedniej rubryki.

III.
2.5)

ładni-	tat-	meld-	łańc-	koż-	koszt-
szybci-	pojm-	wykorzyst-	mam-	-uszek	-uje
-utki	-unek	-usia	wn-	-uś	

Rzeczowniki	Czasowniki	Przymiotniki

2 Napisz po dwa wyrazy, w których:

III.
2.5)

u znajduje się na końcu: _____

u znajduje się w środku: _____

u znajduje się na początku: _____

3 Zapisz po trzy wyraz ze wskazaną częstką.

III.
2.5)

-uszek: _____

-uszka: _____

-uś: _____

-uń: _____

-unek: _____

-usia: _____

-ują: _____

-uję: _____

-ujemy: _____

Czytanie ze zrozumieniem (I)

Obejrzyj poniższe znaki, a następnie wykonaj podane polecenia.

1

2

3

4

5

6

TELEFON ALARMOWY	112
POGOTOWIE RATUNKOWE	999
STRAŻ POŻARNA	998
POLICJA	997

7

1 Znaki ostrzegawcze to między innymi:

I.
3.5)

- a) numer 4 i 6.
- b) numer 2 i 3.
- c) numer 5 i 6.
- d) numer 4 i 5.

2 Zakazy zostały sformułowane na znakach:

I.
3.5)

- a) numer 1 i 3.
- b) numer 4 i 6.
- c) numer 5 i 7.
- d) numer 1 i 6.

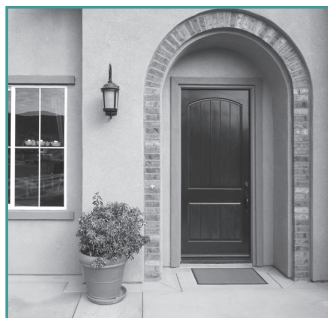
I.
3.5)

3 Rysunek numer 6 przedstawia:

- a) znak ostrzegawczy.
- b) znak nakazu.
- c) znak zakazu.
- d) tablicę informacyjną.

I.
3.5)

4 Zaznacz zdjęcie miejsca, w którym mógłby stanąć znak numer 1.

5 Ułóż podpis do znaku numer 5.

I.
3.5)

6 Latem i jesienią można zwykle zdjąć znak:

- a) numer 1.
- b) numer 5.
- c) numer 4.
- d) numer 6.

I.
3.5)

7 Wpisz numer znaku, który powinna kupić osoba mówiąca:

a) Na klatce schodowej wciąż leżą porozrzucane ulotki - _____ .

b) Na moje podwórko wciąż wchodzi ludzie - _____ .

c) Boję się, że psy zniszczą świeżą trawę - _____ .

8 Wymyśl treść znaku ostrzegawczego i znaku zakazu. Sformułuj:

III.
1.4)

a) jedno ostrzeżenie - _____

b) jeden zakaz - _____

13. Podstawowe wiadomości o rzeczowniku

- 1

Przeczytaj wiersz Stanisława Szymborskiej *Dom*. Podkreśl rzeczowniki.

I.
3.3)

Cztery ściany, okna i dach,
I dym z komina. I już?
Nie. I światło
Gdy późna godzina.
I już?
Nie. I stół
I chleb na stole.
I książka.
I cień zadumy na czole.
I każda chwila najmniejsza,
Smutna i wesoła.

I każda rzecz najdrobniejsza,
I wszystko dokoła:
Ulica, słońce, powietrze,
Las, niebo nad Wisłą,
Tramwaje, lody, kino.
I wszystko, i wszystko.
I już?
Nie. I jeszcze - głos matki.
Jej oczy, jej ręce.
Dom bez niej - to tylko ściany i dach.
I nic więcej.

- 2

Odczytaj rzeczowniki ukryte w poziomych i pionowych rzędach. Wpisz je do odpowiednich kolumn tabeli na następnej stronie.

I.
3.3)

W	I	A	T	R	Ż	O	N	A	D	A
A	G	Ę	Ś	Ó	A	G	M	P	Z	B
G	Ł	X	L	Ż	B	Ó	U	L	I	U
A	A	M	I	A	A	R	Z	I	E	R
T	R	A	W	A	M	E	Y	N	C	Z
K	O	T	A	X	G	K	K	A	K	A
R	A	K	C	H	Ł	O	P	A	O	F
S	Z	A	F	K	A	Ś	N	I	E	G

Nazwy osób	Nazwy zwierząt	Nazwy rzeczy	Nazwy roślin	Nazwy zjawisk

1. 3.3) **3** Przeczytaj podane zdania i dopisz do nich rzeczowniki z ramki.

*Grześ Górnik Gil Dzieci Wazon Duch Drzewa
Mary Drzwi Fotel Pies Kotek*

- _____ powtarzała słowa Dicka.
- _____ ustawili pod drzewem śliwkowym.
- _____ pokazał drogę.
- _____ wróciły do domu.
- _____ otworzyły się.
- _____ zaszczekał radośnie.
- _____ rosły ku niebu.
- _____ wykopywał z zapalem diamenty.
- _____ stał sobie spokojnie na stole.
- _____ biegał po podwórku.
- _____ dla zabawy straszy ludzi w zamku.
- _____ polował na myszy.

14. Nazwy pospolite i własne

1 Do nazw własnych dobierz z ramki odpowiednią nazwę pospolitą.

III.
2.5)d)

- Ania, Basia, Magda, Kasia - _____
- Krzysiu, Adam, Waldek, Grześ - _____
- Gdynia, Kraków, Łódź, Kalisz - _____
- Polska, Grecja, Łotwa, Indie - _____
- Wisława Szymborska, Czesław Miłosz, Henryk Sienkiewicz,
Adam Mickiewicz - _____
- Wisła, Odra, Nysa, Brda - _____

dziewczynki, pisarze, miasta, państwa, rzeki, chłopcy

2 Uzupełnij tabelę informacjami o przeczytanych książkach. Nie muszą to być lektury omawiane w szkole.

i

III.
2.5)d)

Imię i nazwisko autora	Tytuł książki	Imiona bohaterów	Miejsca wydarzeń

15. Rodzaj i liczba rzeczownika

I.
3.4)

1 Podane rzeczowniki napisz w liczbie mnogiej.

wzór: wąs - wąsy

papier – _____ myszka – _____

linia – _____ trójkąt – _____

kartka – _____ oko – _____

strona – _____ rysunek – _____

spód – _____

III.
2.3)

2 Rzeczowniki w nawiasach wstaw w odpowiedniej formie liczby pojedynczej lub mnogiej.

Jest to para _____ (kalosz).

_____ (zwierzę) zagrożone wymarciem są pod ochroną.

Nie wiedziałem, że _____ (ptak) mogą być takie mądre.

Był to portret młodej _____ (dziewczyna) o śmiejącej się twarzyczce.

Nie traćmy _____ (czas)!

Jaś i Małgosia spotkali w _____ (chatka)

starą _____ (czarownica).

I.
3.4)

3 Określ rodzaj wyróżnionych rzeczowników.

Potrzebuję **mięsa** na dzisiejszy obiad. _____

Podaj mi **ogórka**. _____

Z zielonej **sałaty** można przyrządzić pyszną sałatkę. _____

Ten **szal** został zrobiony z wełny. _____

Róże pięknie zakwitły w tym roku. _____

Podczas wichury należy zamknąć **okno**. _____

4 Określ rodzaj gramatyczny podanych rzeczowników. W tym celu utwórz ich formy w liczbie pojedynczej.

wzór: stoły - stół: rodzaj męski

koty – _____ rodzaj – _____

dzieci – _____ rodzaj – _____

panie – _____ rodzaj – _____

samoloty – _____ rodzaj – _____

5 Jakiego rodzaju są rzeczowniki w tych zdaniach? Podkreśl je i określ ich rodzaj w liczbie pojedynczej.

Wzór: Mam trzy krówki. (krówka - rodzaj żeński)

a) Uczniowie podzielą się z nami jabłkami. - _____

b) Okna wciąż są nieumyte. - _____

c) O której przyniesiesz owoce? - _____

d) Róże we flakonach właśnie zwiędły. - _____

6 Określ rodzaj i liczbę podanych rzeczowników.

dziadkowie - _____ zegar - _____

koleżanki - _____ nagranie - _____

krowa - _____ karoca - _____

7 Samodzielnie podaj po dwa przykłady:

a) rzeczowników w rodzaju

męskim: _____

żeńskim: _____

nijakim: _____

b) rzeczowników w liczbie

pojedynczej: _____

mnogiej: _____

16. Odmiana rzeczownika przez przypadki

I.
3.4)

- 1** Wypisz z podanego fragmentu tekstu rzeczowniki. Następnie określ przypadek każdego z nich.

A choć gil nie odpowiedział, bo miał dziobek zajęty, to przecież, gdy odlatywał z gałązką w swój kącik ogrodu, Mary poznała po jego oczach, w których dwa czarne diamenty błyszczały, że ptaszek za żadne skarby nie zdradziłby ich tajemnicy.

F.H. Burnett, *Tajemniczy ogród* (fragment)

I.
3.4)

- 2** Przypomnij sobie nazwy przypadków podczas odmiany rzeczownika *przyjaciel* w liczbie pojedynczej i mnogiej. Napisz poprawne formy tego wyrazu.

(M.) Mianownik (kto? co?) _____

(D.) dopełniacz (kogo? czego? nie ma) _____

(C.) Celownik (komu? czemu? się przyglądam) _____

(B.) Biernik (kogo? co? widzę) _____

(N.) Narzędnik (z kim? z czym? idę) _____

(Ms.) Miejscownik (o kim? o czym? mówię) _____

(W.) Wołacz (hej!) _____

I.
3.4)

- 3** W podanych zdaniach podkreśl rzeczowniki. Następnie wypisz je i określ ich przypadek, rodzaj i liczbę.

Wzór: Mam ładną gumkę.; gumkę - B., rodzaj żeński, liczba pojedyncza

a) Kiedy wrócą moje koleżanki? - _____

b) Musisz położyć się w łóżku. - _____

c) Wciąż przyglądam się zabawkom. - _____

d) Konie biegną przez pola. - _____

17. Pisownia *nie* z rzeczownikami

- 1** W podanych zwrotach i wyrażeniach podkreśl rzeczowniki z przeczeniem *nie*. Następnie uzupełnij zdanie.

III.
2.5)c)

puścić w niepamięć narazić kogoś na niebezpieczeństwo
popaść w niełaskę odczuwać niepokój
karać za nieposłuszeństwo Zgoda buduje, a niezgoda rujnuje.
ciągnąć w nieskończoność Nieszczęścia chodzą parami.

Nie z rzeczownikami piszemy _____.

- 2** Dopisz do podanych wyrazów rzeczowniki o znaczeniu przeciwnym. W razie problemów skorzystaj ze słownika ortograficznego.

III.
2.5)c)

bezpieczeństwo - _____ czułość - _____
dziecko - _____ piękno - _____
prawda - _____ szczęście - _____
pogoda - _____ dobro - _____
takt - _____ cisza - _____
porządek - _____ biel - _____
pokój - _____

- 3** Rozwiązaniem w krzyżówce są rzeczowniki z *nie* (wzór: porządek - nieporządek). Litery z wyróżnionych pól czytane kolejno utworzą hasło.

III.
2.5)c)

a) wiedza

b) zgoda

c) moc

d) wygoda

e) wola

a									
b									
c									
d									
e									

Hasło: _____

18. Pisownia wyrazów z rz

1 Dopisz brakującą spółgłoskę tak, aby powstał poprawny wyraz z *rz*.

III.
2.5)

Wzór: ____rzyszłość - przyszłość

____rzymał ____rzosy ____rzech ____rzeba
____rzemień ____rzesz ____rząszcz ____rzew
____rzmienie ____rzyjaciel ____rzez ____rzask

III.
2.5a)

2 Napisz rzeczowniki, które uzasadnią pisownię *rz* w podanych wyrazach.

uwierzę - _____ upokorzył - _____
zmierzony - _____ wytworzyć - _____
ubierzemy - _____ górzysty - _____
parzysty - _____ zaparzony - _____
ukarzę - _____ pierzece - _____
skórzany - _____ pojezierze - _____

III.
2.5)

3 Podane wyrazy wpisz do odpowiedniej rubryki w tabeli. Dopisz własne przykłady.

rzeczywistość, ołtarz, wierzgać, rześki, zmierzch, korytarz, przyrząd, wachlarz, móździerz, barbarzyńca, rzewny, obwarzanek, egzemplarz, terminarz, tarzać się, rzemiosło, komentarz

rz niewymienne na początku	rz niewymienne w środku	rz niewymienne na końcu
Własne przykłady		

4 Skieruj strzałką podane wyrazy do odpowiedniej ramki.

KRZEW

W BORZE

W POWIETRZE

O KORZE

DRZWI

GRZMOT

DARZYĆ

KOLARZ

PSZENICZNY

WSZĘDZIE

PRZECIEŻ

MURARZ

UKSZTAŁTOWAĆ

BRZUCH

rz po spółgłosce

rz wymienne r

wyjątki

5 Skreśl tylko te wyrazy, w których rz jest niewymienne.

TWARZ	KOŁNIERZ	NIETOPERZ	TALERZ	ODKURZACZ
PARZYĆ	MORZE	ORZEŁ	WIERZĘ	STOLARZ
RZEMIEŚNIK	ZDARZENIE	BURZA	MARZENIA	NARZUCIĆ
LEKARZ	W WORZE	KURZE	O GÓRZE	NA RURZE
WIERZBA	RZEMYK	NARZĘDZIA	RZĘSY	WĘGORZ

6 Uzasadnij pisownię rz w podanych wyrazach i wpisz je w odpowiednie miejsca na mapce.

krzyk, wierzchowiec, gzęgżółka, fałszerz, krzaki, talerz, rzadko, zorza, pasterz, piegża, towarzysz, mżawka, mżyć, kształt, kszyk (ptak), pszenica, pszczoła, brzydal, wytwarzać, wrzask, szczerze, starzec, wieczerza, wierzyć, Murzyn, ślusarz, księgarz, trzeba, kanclerz

jest niewymienne:

wymienia się na r:

Tu rz

pisze się po spółgłoskach:

występuje w zakończeniach -arz lub -erz nazw osób:

A to kilka wyjątków:

19. Podstawowe wiadomości o przymiotniku

I.
3.3)

- 1 W podanym opisie ogrodu podkreśl wszystkie przymiotniki wraz z rzeczownikami, które określają.

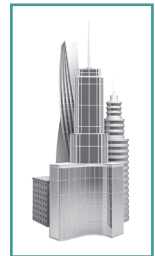
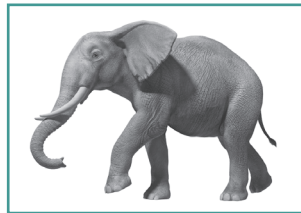
Było to tajemniczo wyglądające, najrozkoszniejsze miejsce, jakie można sobie wyobrazić. Wysokie mury, okalające ogród od wewnątrz, okryte były bezlistnymi gałęziami pnących róż, tak gęstymi, że były zupełnie splecione. [...] I ta właśnie delikatna gmatwanina, zwieszająca się od drzewa do drzewa, nadawała ogrodowi taki tajemniczy urok.

F.H. Burnett, *Tajemniczy ogród* (fragment)

I.
3.3)

- 2 Połącz przymiotniki z odpowiednimi rysunkami.

duży •
niebezpieczny •
brudny •
gorący •
drogi •
szybki •
wysoki •
stary •
mokry •
bogaty •

20. Odmiana przymiotnika przez przypadki, liczby i rodzaje

- 1** W podanym tekście znajdź przymiotniki wraz z określonymi przez nie rzeczownikami. Zapisz rodzaj, liczbę i przypadek przymiotników.

I.
3.4)

Była to kobieta tęga, o bardzo czerwonych policzkach i ostrych, czarnych oczach. Miała na sobie jaskrawą, czerwoną suknię, mantylę* czarną, jedwabną...

* mantyla - krótka peleryna kobieca

- 2** Popraw błędy w podanych zdaniach.

III.
2.3)

Czy lubisz szybki samochody?

Oni są typową, polski rodziną.

Ona ma krótki włosy.

Mam nowy buty.

Jesteśmy dobrzy przyjaciółmi.

Ona jest piękno kobieta.

21. Stopniowanie przymiotników

III.
2.4)

- 1** Poniżej znajduje się krótki test. Określ, czy podane w nim zdania są prawdziwe, czy też fałszywe.

<i>Komary są bardziej niebezpieczne od rekinów.</i>	P / F
<i>Brązowe jajka są zdrowsze od białych.</i>	P / F
<i>Tygrysy są lepszymi pływakami od kotów.</i>	P / F
<i>Dorośli są niżsi rankiem niż wieczorem.</i>	P / F
<i>Białe samochody są bezpieczniejsze od żółtych.</i>	P / F

III.
2.4)

- 2** Uzupełnij podane zdania przymiotnikami z nawiasów. Zapisz je w stopniu najwyższym.

Jestem _____ (wysoki) w mojej rodzinie.

Ten dom jest _____ (stary) na naszej ulicy.

To jest _____ (słynny) budynek w naszym mieście.

On jest _____ (zły) uczniem w naszej klasie.

Język chiński jest _____ (trudny) językiem do nauczania się.

III.
2.4)

- 3** Ułóż zdania z podanych wyrazów.

jest/najszybszym/ptakiem/na świecie/Struś

najwyższym/na świecie/jest/zwierzęciem/Żyrafa

Wieloryb/najgłośniejszym/zwierzęciem morskim/jest/na świecie

na świecie/jest/Łowienie ryb/sportem/najpopularniejszym

- 4 Do podanych przymiotników dobierz z ramki te o znaczeniu przeciwnym.

niebezpieczny niedostateczny niezwykle niezdrowy nieciekaw

dostateczny - _____ zdrowy - _____

ciekaw - _____ zwykły - _____

bezpieczny - _____

- 5 Uzupełnij puste miejsca przeczeniem *nie* pisany łącznie lub oddzielnie.

_____ posłuszna córka

_____ dojrzałe jabłko

_____ przypadkowe spotkanie

_____ elegancki strój

_____ ciekawa książka

_____ wysoka kobieta

_____ najłatwiejsze zadanie

_____ najgrzeczniejszy uczeń w klasie

_____ czynny sklep

_____ najpiękniejsza sukienka

_____ drogi zegarek

_____ kulturalna dziewczynka

- 6 Podaj jedno znane ci przysłowie, które zawiera przymiotnik z przeczeniem *nie*.

22. Pisownia wyrazów z ż

III.
2.5)a)

1 Napisz wyrazy, którymi uzasadnisz wymianę ż.

wiąż - _____ potężne - _____
 skażenie - _____ poważny - _____
 książka - _____ rożek - _____
 może - _____ twarożek - _____
 śnieżki - _____ posązek - _____
 uważnie - _____ służący - _____
 bieżnia - _____ mrużyć - _____
 nożna - _____ zwilżyć - _____
 odważny - _____ skarżyć - _____
 ostrzeżenie - _____ krążek - _____

III.
2.5)a)

2 Dobierz wyraz wyjaśniający pisownię ż. Określ typ wymiany liter.

*łodyga gwizdać potęga śnieg wozić nisko
 druh mosiądz mróz groźba*

łodyżka	śnieżek	grożą	gwizdżę	mosiężna
łodyga ż : g	_____	_____	_____	_____
drużynowy	mrożę	wożą	niżej	potężna
_____	_____	_____	_____	_____

3 Zmień w każdym z wyrazów po jednej literze tak, aby nowy wyraz też zawierał ż.

III.
2.5)

Wzór: łyżka - łyżwa

mąż - _____ stróż - _____
 żyła - _____ żak - _____
 żeby - _____ też - _____

4 Wpisz w puste miejsca literę **ż** kolorem i zapamiętaj pisownię tych wyrazów.

du__y	cię__ar	je__yna	__aden
dy__urny	fili__anka	łó__ko	__agiel
no__yce	ry__	mno__enie	__ycie
po__ar	ko__uch	mo__na	__oładek
wie__owiec	krzy__	pasa__er	__ubr
zbo__e	dru__yna	wy__ej	__ywność

Napisz trzy wyrażenia złożone z co najmniej trzech powyższych wyrazów (możesz zmieniać ich formy).

Wzór: duże łóżko pasażera

5 Połącz w pary rymujące się wyrazy. W których wyrazach **ż** jest wymienne? Wskaż je.

noże

niż

cóż

Grażyna

odzież

włóż

papużka

wyż

dróżka

młodzież

może

plaża

wyposaża

jeżyna

trwożę

wożę

Czytanie ze zrozumieniem (II)

Przeczytaj krótkie opowiadanie, a następnie wykonaj podane polecenia.

W tę niedzielę miała być wycieczka za miasto do lasu. Wszyscy się cieszyli, i dzieci, i rodzice. W lesie jest całkiem inaczej niż w mieście. I zupełnie bezpiecznie. Żeby nawet kto chciał, to nie może wpaść ani pod auto, ani pod motocykl, ani nawet pod tramwaj.

W sobotę wieczorem siadłem do odrabiania lekcji, ale po krótkim namyśle odłożyłem je na niedzielę wieczór, żeby w poniedziałek pamiętać wszystko na świeżo. Tymczasem przygotowałem sobie to, co było potrzebne na wycieczkę. Tatuś pożyczył mi chlebak, w którym oprócz chleba zmieściły się bułki i placek, i jajka, i rzodkiewki, i wiele innych rzeczy, żebym na wycieczce nie umarł z głodu i jeszcze mógł kolegów poczęstować, bo oni też mnie na pewno poczęstują. Spać poszedłem wcześniej, żeby nie zaspać, bo w niedzielę trzeba było obudzić się o szóstej. I rzeczywiście, nie zasnęłam, ale wszystko na próżno: za oknami lało, jak nie wiem co. Myślałem, że deszcz może przejdzie, ale nie chciał i nie było żadnej siły, żadnego takiego wynalazku, żeby go zatrzymać. Mama nie wypuściła mnie z domu. Powiedziała, że w taką pogodę wycieczek się nie urządza. Cały dzień spędziłem w domu.

H. Ożogowska, *Chłopak na opak* (fragment)

I.
1.7)

1 Postaw X pod kartką z dniem, w którym miała się odbyć wycieczka.

I.
1.3)

2 O zdarzeniach opowiadał:

- a) tata ucznia, który miał jechać na wycieczkę.
- b) dziewczyna, która miała jechać na wycieczkę.
- c) główny bohater.
- d) babcia głównego bohatera.

- 3** Ponumeruj cyframi 1, 2, 3, 4 wydarzenia z opowiadania zgodnie z kolejnością ich wystąpienia.

Poranna ulewa	Przygotowanie pożywienia	Niedziela w domu	Przełożenie pracy domowej

- 4** Kto to mógł powiedzieć? Połącz wypowiedzi z nazwami bohaterów opowiadania.

babcia głównego
bohatera

tata głównego
bohatera

mama głównego
bohatera

główny bohater

- 5** Określ jednym wyrazem nastrój osoby opowiadającej o zdarzeniach.

a) w dniu poprzedzającym wycieczkę: _____

b) w dniu, w którym miała się ona odbyć: _____

- 6** W opowiadaniu:

- a) występują dialogi.
- b) brak dialogów.
- c) występują dialogi pomiędzy tatą i mamą głównego bohatera.
- d) dialogi są bardzo krótkie.

- 7** Wybierz tytuł dla opowiadania zgodny z jego treścią.

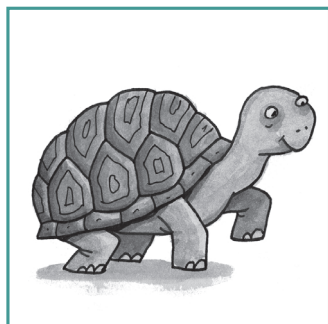
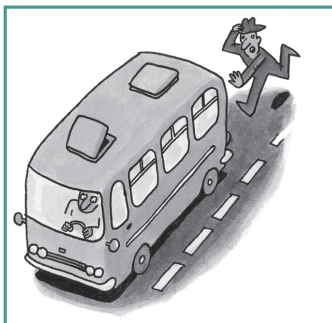
- a) Świetna wycieczka
- b) Wycieczka w sobotę
- c) Z wycieczki nici
- d) Niedziela za miastem

23. Przysłówek

I.
3.3)

- 1 Od podanych poniżej przymiotników utwórz przysłówki. Następnie dopasuj je do poniższych ilustracji.

zły, dobry, bezpieczny, głośny, szybki, wolny

I.
3.3)

- 2 Uzupełnij poniższe zdania przysłówkami.

Zosia _____ gotuje.

Oni mówią _____ po angielsku.

On zawsze śpiewa _____.

Mój brat jest dobrym kierowcą. Prowadzi samochód bardzo _____.

Japończycy _____ pracują.

24. Pisownia *nie* z przysłówkami

1 Zaznacz poprawną odpowiedź.

III.
2.5)c)

Nie zawsze/niezawsze masz rację.

Byłem w kinie nie wczoraj/niewczoraj, ale dziś.

Nie zwykle/niezwykle trudno jest mi go zrozumieć.

Nie bardzo/niebardzo lubię zupę pomidorową.

Nie bawem/niebawem odwiedzę babcię.

2 Uzupełnij zdania wyrazami z nawiasów. Pamiętaj, aby wyrażenia w nawiasach miały poprawną pisownię.

III.
2.5)c)

Mówię (nie/źle) _____ po angielsku.

Wykop grządkę _____ (nie/głębiej) niż na 10 cm.

_____ (nie/najłatwiejsze) zadanie przede mną.

_____ (nie/jasno) wytłumaczyłeś mi to zadanie.

Zosia zachowuje się _____ (nie/grzecznie).

Po tym, co powiedział, zrobiło się _____ (nie/miło).

_____ (nie/ładnie) zachowała się wobec Janka.

Krawiec zszył koszulę _____ (nie/dokładnie).

3 Zapisz pięć zdań, w których użyjesz przysłówków z przeczeniem *nie*.

III.
2.5)c)

25. Przyimek, wyrażenie przyimkowe

I.
3.3) 1 Zapisz pod rysunkami odpowiednie przyimki z ramki.

przed obok pomiędzy na pod nad za

I.
3.3)

2 Uzupełnij zdania. Wpisz w puste miejsca przyimki.

Słońce rzucało bogate snopy blasków _____ ten zamknięty _____ murach świątek, a wysokie, błękitne sklepienie niebios wydawało się świetniejsze i cudniejsze jeszcze _____ tym dziwnym zakątkiem Misselthwaite. Gil sfrunął _____ gałęzi i przeskakiwał _____ Mary _____ krzewu _____ krzew.

F.H. Burnett, *Tajemniczy ogród* (fragment)

I.
3.3)

3 Podane wyrażenia przyimkowe wpisz do odpowiedniej rubryki. Podkreśl przyimki.

na ósmą, przed domem, za godzinę, za lasem, po chleb, pomiędzy górami, na dwunastą

Określenia czasu	Określenia miejsca	Określenia celu
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

I.
3.3)

4 Z podanego tekstu wypisz przyimki wraz z rzeczownikami.

Chłopiec z wysiłkiem podnosi cokolwiek głowę; całą twarz w wonnym gąszczu zanurza. Nozdrzami, ustami, piersią całą wciąga w siebie, pije zapach świeżych kwiatów. Jest podniecony, rozpromieniony. Błdziutki rumieniec wystąpił na jego chude, wystające kości policzkowe. Z bżem do łóżka małego męczennika przyszła wiosna.

W. Gomułicki, *Wspomnienia niebieskiego mundurka* (fragment)

26. Spójniki

- I.
3.3) 1 Wśród wyrazów w ramce znajdują się spójniki. Podkreśl je.

na ale i ponad ręka że pod oraz ponieważ
do gdy bo albo był zrobił lub

- I.
3.3) 2 W podanym fragmencie podkreśl spójniki.

Czasem wywozili mnie do różnych miejscowości nad morze, ale nie chcę tam jeździć, bo wszyscy na mnie patrzą. Zwykle nosiłem taki żelazny przyrząd, żebym się prosto trzymał, ale przyjechał do mnie pewien wielki doktor z Londynu i powiedział, że to nie ma sensu. Kazał mi zdjąć ten przyrząd i dużo przebywać na świeżym powietrzu. Nie znoszę świeżego powietrza i nie pragnę wcale wychodzić na dwór.

F.H. Burnett, *Tajemniczy ogród* (fragment)

- I.
3.3) 3 Uzupełnij zdania spójnikami.

Od niego Mary dowiedziała się, _____ tylko ona została przy życiu.

Powiedział mi, _____ pani Medlock musi go słuchać.

Pragnęła dowiedzieć się o nim kilku rzeczy, _____ czuła, że wprost pytać go nie może.

Po kilka godzin dziennie spędzała z Colinem w jego pokoju, opowiadając mu o radzach _____ o ogrodach, _____ o Dicku i o domku na wrzosowiskach.

Dziwiło ją kapryśne zachowanie dziewczynki _____ jej beczynność.

Nie zaskoczyło jej również przekonanie ochmistrzyni, _____ pan Craven jest człowiekiem dziwnym.

Nazajutrz Mary obudziła się _____ zaczęła rozglądać po swoim pokoju.

Mary zapytała o ogród, chciała tam pójść, _____ starzec ją powstrzymał.

27. Pisownia wyrazów z *ch*

1 Odczytaj i napisz wyrazy z *ch*.

CAHAOĄS - _____ CHVWAĄST - _____

CHWLUĘSTACQ - _____ CHEIRAURŁG - _____

PACHOŁVA - _____ CHĄAŁĘWA - _____

EĘCHAQ - _____ OVCHOĄTA - _____

2 Utwórz wyrazy pokrewne tak, aby powstały poprawne wyrażenia.

Wzór: chemia - roztwór chemiczny

chrzest - ojciec _____

kucharz - nóż _____

Chiny - _____ porcelana

chuligan - _____ wybryk

mechanik - _____ usterka

chlód - _____ poranek

3 Ułóż zdania z podanymi wyrazami.

a) wychowawca

b) samochód

c) wicher

4 Dopisz po jednym wyrazie, w którym znajdzie się wskazana cząstka.

chc - chcieć, _____

chl - chleb, _____

chl - chłop, _____

chm - chmara, _____

chn - wyschnąć,

chr - chrust, _____

chrz - chrzan, _____

cht - szlachta, _____

chw - chwała, _____

III. 2.5)a)

5 Dopisz wyraz, którym uzasadnisz pisownię **ch** w podanych wyrazach.

grochówka - _____ monarcha - _____

pechowiec - _____ brzuchomówca - _____

gmach - _____ zapachnieć - _____

strachliwy - _____ trochę - _____

cichutko - _____

III. 2.5)a)

6 Uzupełnij krzyżówkę rzeczownikami według wzoru: puszek - puch.
Zapisz utworzone hasło.

grzeszek

racuszek

okruszek

paszka

meszek

Hasło: _____

III. 2.5)a)

7 Podane wyrazy połącz z odpowiednią ramką.

SCHRON OGŁUCHNAĆ SCHYLIĆ SIĘ SCHUDNAĆ BLACHA
W GÓRACH WYSCHNAĆ NA OKULARACH STRACHY W OCZACH

wymiana *ch* na *sz*

ch na końcu wyrazu

ch po s

28. Zdanie, równoważnik zdania

1 Podziel podane wypowiedzi na zdania i równoważniki zdań. Wpisz ich numery do tabeli.

I.
3.2)

1. Kto to jest „Najdroższa”?

2. To naprawdę ciekawe.

3. A to jest jego słownictwo.

4. Oto nowy lord Fauntleroy.
5. Kto to „Najdroższa”?

6. To jest naprawdę ciekawe.

7. A to jest jego słownictwo.

8. Oto jest nowy lord Fauntleroy.

Równoważniki zdań	Zdania

2 W podanych zdaniach uzupełnij puste miejsca tak, aby powstały zdania.

I.
3.2)

Mary _____ na swą matkę.
Mary _____ pośrodku swego pokoju.
Colin _____ .

3 Przekształć podane zdania w równoważniki zdań.

III.
2.2)

Jest dziewiąta rano.

W całej szkole panuje cisza.

Uczniowie są w klasach.

4 Przekształć podane niżej równoważniki zdań w zdania.

III.
2.2)

Pić mleko.

Być dobrym uczniem.

Znać wiersz na pamięć.

29. Podział zdań ze względu na cel wypowiedzi

III.
2.1)

1 Przeczytaj podane zdania i wpisz ich numery do odpowiednich chmurek.

1. Odrobiłem pracę domową.
2. Zjedz śniadanie.
3. Odrobiłeś pracę domową?
4. Odrób pracę domową!
5. Wyprowadziliście psa?
6. Zjadłaś śniadanie?
7. Pomogliśmy mamie.
8. Wyprowadzili psa.
9. Zjadła śniadanie.
10. Wyprowadźcie psa!
11. Pomóżcie mamie!
12. Pomogliście mamie?

zdania oznajmujące

zdania pytające

zdania rozkazujące

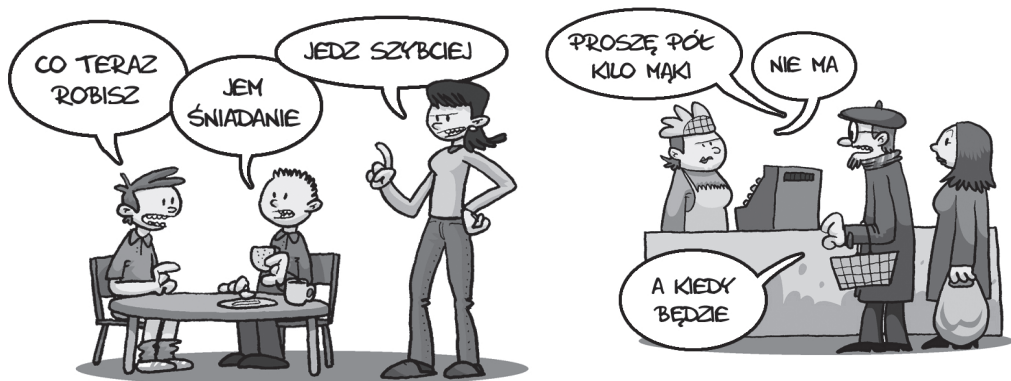
III.
2.1)

2 W podanym wierszu Wandy Chotomskiej *Tornister pełen uśmiechów* podkreśl kolorem czerwonym zdania oznajmujące, niebieskim - zdania pytające, a zielonym - zdania wykrzyknikowe.

- Co zapakujesz w tornister?
- Książki, zeszyty czyste.
Ołówek, kredki, długopis.
- I na tym kończy się opis?
- Nie! Jeszcze włożę linijkę,
Jeszcze ekierkę i cyrkiel,
Jeszcze drugie śniadanie,
Jeszcze jabłko rumiane.
I jeszcze...
- Co tam jeszcze?

Jeszcze coś bardzo ważnego:
Mnóstwo wesołych uśmiechów!
Zaniosę je do szkoły, żeby się co dzień
dzielić
Uśmiechem z kolegami
I z każdym z nauczycieli.
I z panią woźną w szatni,
I z tym kolegą małym,
Co pierwszy raz jest w szkole
I strasznie jest nieśmiały...

- 3 Wpisz na końcu zdań w „dymkach” znaki interpunkcyjne: kropkę, pytnik lub wykrzyknik.

- 4 Przeczytaj wypowiedź Mary skierowaną do Colina. Następnie zastanów się, dlaczego dziewczynka użyła tylu zdań wykrzyknikowych.

- Cicho bądź! - huknęła ostro. - Milcz! Nienawidzę cię! Wszyscy ciebie nie cierpią!

F.H. Burnett, *Tajemniczy ogród* (fragment)

Mary użyła tylu zdań wykrzyknikowych, ponieważ _____

- 5 Słuchaj uważnie osób wokół ciebie. Zapisz poniżej po dwa przykłady zdań oznajmujących, pytających i rozkazujących usłyszanych od nich dzisiaj.

a) oznajmujące:

b) pytające:

c) rozkazujące:

30. Zdania pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte

I.
3.2)

- 1** Zdania pod ilustracjami uzupełnij wyrazami, które nazywają wykonawców czynności. Następnie dokończ zdanie pod nimi, wybierając odpowiedź „a” lub „b”.

_____ pływa.

_____ śpi.

_____ klaszczą.

_____ śmieje się.

Powyższe zdania są _____ .

a. rozwinięte

b. nierozwinięte

I.
3.2)

- 2** Podkreśl na czerwono zdania rozwinięte, a na zielono - zdania nierozwinięte.

Marta promieniała.

On zamknął te drzwi.

Mary zbladła.

Chłopiec zmarszczył czoło.

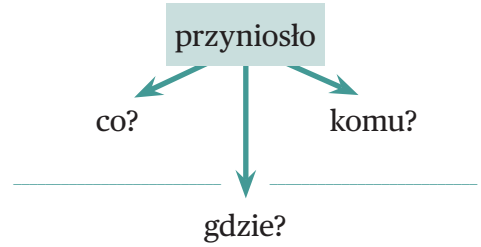
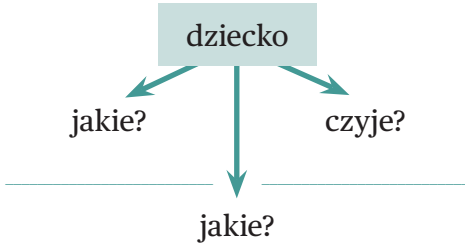
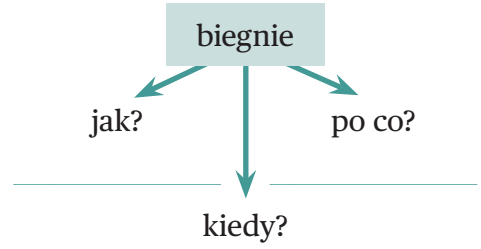
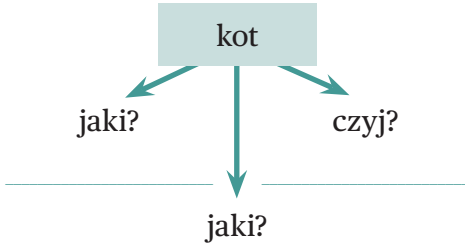
Jestem Colin Craven.

Pomysł był doskonały.

3 Do podanych wyrazów dopisz po trzy określenia zgodnie z pytaniami.

I.
3.2)

4 Uzupełnij podane zdania wyrażeniami z ramki tak, aby powstały zdania pojedyncze rozwinięte.

I.
3.2)

*szklane, w morzu, młode, słodkie, mleko, grzeczna, zielony, cętkowane,
do zielonych pojemników, świeże, niezdrowe, małe, zdrowy, szybko,
witaminy, szare, urocze, nagrodę*

- _____ dzieci piją _____ .
- _____ lizaki są _____ .
- _____ owoce zawierają _____ .
- _____ foki pływają _____ .
- _____ butelki wrzucamy _____ .
- _____ kotki są _____ .
- _____ szpinak jest _____ .
- _____ gepardy biegają _____ .
- _____ Kasia dostaje _____ .

I.
3.2)

5 Z podanych wyrazów zbuduj cztery zdania. Każdego wyrazu możesz użyć tylko raz. Czy powstałe zdania są rozwinięte, czy nierozwinięte?

mały
miłe — polscy
nasze

zawodnicy
koleżanki — dzieci
pies

wygrali
jadł — bawiły się
tańczyły

kość
w piasku — na zabawie
zawody

Powstałe zdania pojedyncze są rozwinięte/nierozwinięte.

I.
3.2)

6 Rozwiń podane zdania, dopisując określenia do wyrazów.

Kolega telefonuje.

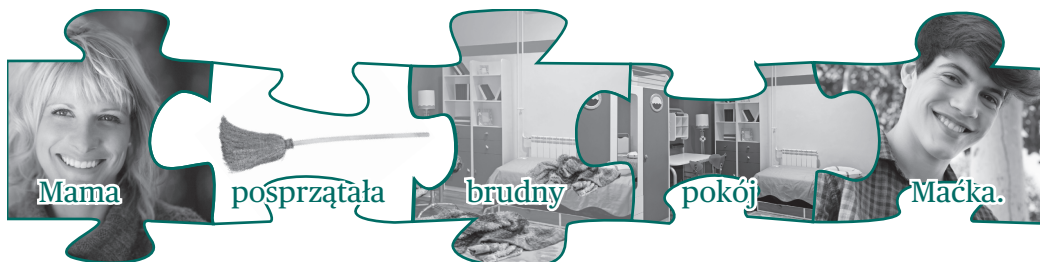
Babcia gotuje.

Kierownik zaprasza.

Rower stoi.

31. Związki wyrazowe w zdaniu

- 1 Przeczytaj zdania powstałe z ułożonych puzzli. Wypisz z nich wyrazy, które odpowiadają na pytania podane w nawiasach. I. 3.1)

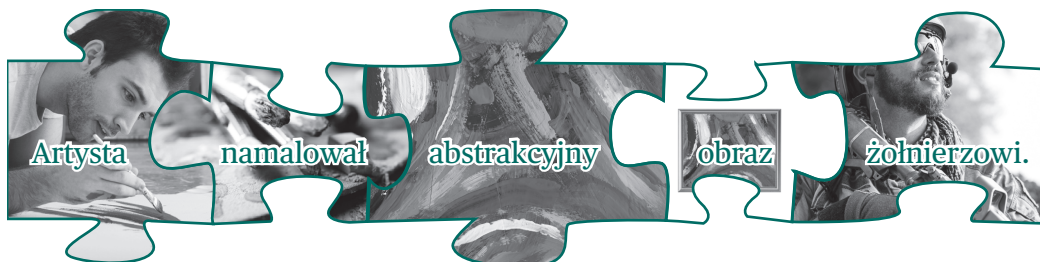
mama (co zrobiła?) _____ pokój (jaki?) _____

posprzątała (co?) _____ pokój (czyj?) _____

dziadek (co zrobił?) _____ kupił (komu?) _____

kupił (co?) _____ psa (jakiego?) _____

artysta (co zrobił?) _____ namalował (komu?) _____

namalował (co?) _____ obraz (jaki?) _____

2 Dopisz wyrazy określane i określające, a następnie zapisz całe zdania.

_____ (co robiła?) łapała

strażacy (co robili?) _____

dziewczynka (jaka?) _____

_____ (jacy?) odważni

łapała (co?) _____

gasili (co?) _____

_____ (jakie?) mydlane

_____ (jaki?) wielki

3 Z podanych zdań wypisz związek główny.

a) Tomek zbudował piękny zamek z piasku.

b) Dziecko grzecznie je zupę ogórkową.

c) Wczoraj Kasia kupiła biszkoptowego labradora.

a) _____ (_____ ?) _____

b) _____ (_____ ?) _____

c) _____ (_____ ?) _____

4 Z podanych zdań wypisz związek główny i związki poboczne. W nawiasach zapisz pytania, na które odpowiadają wyrazy określające.

a) Paweł czyta powieść kryminalną.

b) Mały kotek wesoło bawi się kolorową piłeczką.

a) _____ (_____ ?) _____

_____ (_____ ?) _____

_____ (_____ ?) _____

b) _____ (_____ ?) _____

_____ (_____ ?) _____

_____ (_____ ?) _____

_____ (_____ ?) _____

_____ (_____ ?) _____

32. Grupa podmiotu i grupa orzeczenia

1 Z podanych składników zbuduj informacje według schematu.

I.
3.1)

gumowe opony w wynalazł nadmuchiwane 1888 Szkot

kto? (podmiot) _____ co zrobił? (orzeczenie) _____ pozostałe
informacje _____

w pierwszą skonstruował żarówkę 1879 Edison

kto? (podmiot) _____ co zrobił? (orzeczenie) _____ pozostałe
informacje _____

2 W podanych zdaniach podkreśl podmiot (jedną kreską) i orzeczenie (dwie kreskami). Określ wskazane formy.

I.
3.1)

Chińczycy wyprodukowali pierwsze porcelanowe naczynia w 620 roku.

Taczki pojawiły się w Europie w roku 1300.

W roku 1742 Celsius ustalił skalę temperatur od 0 do 100 stopni.

Pierwsze zegary mechaniczne stanęły w Europie w 1320 roku.

3 Z podanych zdań wypisz podmioty i orzeczenia. Opisz je według wzoru.

I.
3.1)

Mój nowy komputer wyglądał ładnie.

podmiot - _____ ;

część mowy: _____ ; **liczba i rodzaj:** _____ .

orzeczenie - _____ ; **liczba:** _____ ;

część mowy: _____ ; **rodzaj:** _____ ;

osoba: _____ ; **czas:** _____ .

Ta jaskinia czekała na odkrycie do 1998 roku.

podmiot - _____ ;

część mowy: _____ ; **liczba i rodzaj:** _____ .

orzeczenie - _____ ; **liczba:** _____ ;

część mowy: _____ ; **rodzaj:** _____ ;

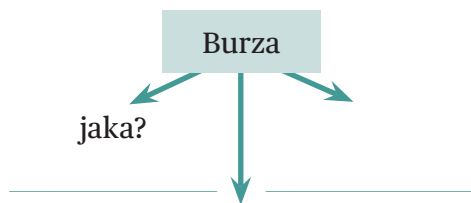
osoba: _____ ; **czas:** _____ .

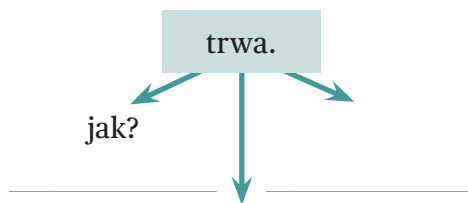
4 Dopisz kilka określeń do podmiotu i orzeczenia.

I.
3.1)

a) Burza trwa.

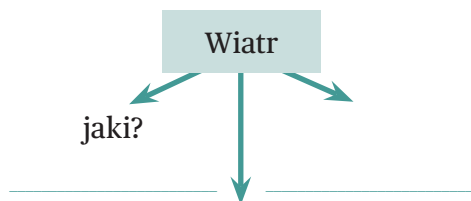

grupa podmiotu

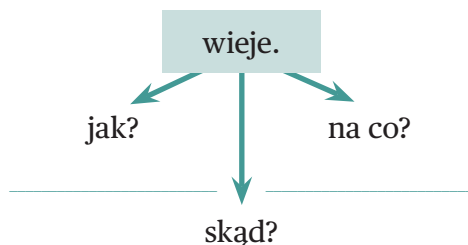

grupa orzeczenia

b) Wiatr wieje.

grupa podmiotu

skąd?

grupa orzeczenia

I.
3.1)

5 W podanych zdaniach oddziel grupę podmiotu od grupy orzeczenia pionową kreską.

Burzowe wiosenne dni powoli kończyły się już na dobre.

Ciepłe wieczory oznaczają szybsze lato.

Na krótko jeszcze pojawiają się mgliste poranki.

Wysoki mężczyzna siedział w fotelu.

Pracowite pszczoły zbierały miód.

Nowe książki Marty leżały na dużym drewnianym stole.

I.
3.1)

6 W podanych zdaniach oddziel grupę podmiotu od grupy orzeczenia. Następnie postaw pytania nad określeniami podmiotu i określeniami orzeczenia.

Młody człowiek udzielił starszej pani troskliwej pomocy.

Uczynna Kasia pomogła starszemu panu w sklepie.

Troskliwa Tosia zabrała rannego psa do weterynarza.

I.
3.1)

7 Przekształć zdanie „Pies zaszczekał.” na podane sposoby.

a) zdanie z rozwiniętą grupą podmiotu

b) zdanie z rozwiniętą grupą orzeczenia

c) zdanie z rozwiniętą grupą podmiotu i orzeczenia

8 Wyrazy z podanych zdań umieść na wykresach zgodnie ze wskazówkami.

I.
3.1)

a) Błdy księżyc pojawił się na niebie przed godziną.

b) Za górami nagle zaświeciły słoneczne promienie.

33. Przecinek w zdaniu pojedynczym

III.
2.6)

1 Uzupełnij brakujące przecinki w zdaniach zgodnie z podanymi zasadami.

- a) Przecinkiem oddzielaj takie same, powtarzające się części zdania, zestawione bezspójnikowo, np. podmioty, przydawki, okoliczniki (np. czasu) i dopełnienia tego samego typu, np. *Grali w siatkówkę, koszykówkę i piłkę ręczną.*

Na niebie pojawiły się gwiazdy komety Księżyc.

Niebo było jasne rozgwieżdżone rozświetlone.

Trzy dwa jeden - start!

O szóstej o siódmej o ósmej widok był ten sam.

UWAGA: Nie oddzielaj przecinkiem okoliczników różnych typów oraz różnych typów dopełnień, np. Idziemy jutro do kina; Podał piłkę bratu.

- b) Przecinki stawiaj przed częściami zdania pojedynczego połączonymi spójnikami: *a, ale, lecz, jednak, więc, toteż*, np. *Ciasto jest niedopieczzone, ale smaczne.*

Rakieta leciała wysoko ale niezbyt szybko.

Planeta była niezamieszkała jednak przyjazna.

Lot okazał się krótki więc niemęczący.

Kabina wydawała się przestronna toteż wygodna.

- c) Nie stawiaj przecinków przed członami połączonymi spójnikami: *i, oraz, albo, lub, bądź, ani, czy*. Jeśli jednak taki spójnik się powtarza, przecinek należy postawić, np. *Ani ja, ani ty nie mamy pieniędzy.*

I dzień i noc wydawały się krótkie.

Albo rok albo dwa lata będziemy tam lecieć.

Nie widzieli ani Księżycy ani Słońca.

Mijał i planety i gwiazdy i nawet czarne dziury.

- d) Przecinkiem oddzielaj rzeczowniki w formie wołacza oraz wykrzykniki, np. *Basiu, skąd masz ten bukiet?*

Adasiu kończ już oglądanie telewizji.

Ech ileż będziesz jeszcze czekał?

Halo kto mówi?

Proszę pani nie mamy kombinezonów.

2 Z podanych wyrazów ułóż zdania. Zapisz je, a następnie podkreśl w nich przecinki.

III.
2.6)

a) odrób, Ania, domową, pracę

b) na, targu, kupiłam, maliny, poziomki, truskawki

c) jest, lecz, noc, pochmurna, ciepła

d) zrobiła, przyjęcie, sernik, mama, tort, na, makowca

3 Postaw brakujące przecinki (jeśli trzeba). Wykorzystaj informacje z ćwiczeń.

III.
2.6)

Przed nami widać było domy szkoły boiska oraz muzea.

Zrób to szybko sprawnie bezbłędnie.

Komandorze trzeba zabrać jeszcze załogę prowiant i zapas paliwa.

Możesz zostać bądź w pokoju bądź na balkonie.

Ani z kosmosu ani z Ziemi nie dochodził żaden dźwięk.

Ach to najpiękniejszy widok!

Muzyka była smutna lecz ładna.

Szukałem gości w salonie na tarasie i nawet w łazience.

Pójdę z tobą lub z nim ale nie z Kaśką.

Pogoda była ładna a niebo bezchmurne.

Za bramą wyraźnie widać las łąki rzekę.

Marku nie rzucaj piłki ani dzieciom ani dorosłym.

34. Zdanie pojedyncze i złożone

I.
3.2)

- 1** Przeczytaj podane oferty pracy i ogłoszenia osób jej poszukujących. Dopasuj ofertę do ewentualnego pracownika, połącz odpowiednie ramki. Następnie wykonaj podane niżej polecenia.

Firma poszukuje pracowitych osób na stanowiska tłumaczy. Oferujemy zatrudnienie na podstawie umowy o dzieło, zapewniamy dobre wynagrodzenie. Prosimy o przesyłanie życiorysu na adres: prace@edu.pl.

Pilnie poszukujemy pracownika, oferujemy bezpłatne szkolenie. Wymagamy punktualności, umiejętności pracy w zespole oraz znajomości obsługi komputera. Więcej informacji na stronie www.komp.pl.

Znam doskonale branżę samochodową i potrafię wyceniać używane auta. Szukam pracy na jeden dzień w tygodniu.

Oferujemy stałą pracę analityka. Będziesz pracować na giełdzie samochodowej raz w tygodniu (w godz. 7-15). Gwarantujemy darmowe przygotowanie, a wynagrodzenie wypłacamy raz w tygodniu. Podstawowe wymagania to: laptop z internetem i aparat. Osoby zainteresowane prosimy o telefon: 609111222.

Posługuję się płynnie językiem niemieckim, przez wiele lat pracowałem jako dziennikarz w Niemczech.

Ostatnio pracowałem w dużej grupie ludzi przy komputerach. Mogę podjąć dodatkowe szkolenie.

- a)** Podkreśl na zielono w każdym zdaniu z ogłoszenia orzeczenie/orzeczenia.
b) Policz orzeczenia w kolejnych zdaniach. Podkreśl na czerwono tylko zdania złożone (zawierają więcej niż jedno orzeczenie).

2 Połącz ze sobą fragmenty z chmurek tak, aby powstały logiczne zdania złożone.

A.

1. Colin nie siedział na swej kanapie,
2. Leżał na wznak w łóżku
3. Plecy mnie bolały i głowa
4. Wszystko było takie śliczne,
5. Mary wstała bardzo wcześnie,

B.

1. i byłem zmęczony.
2. cały dzień pracowała w ogrodzie.
3. że radość złagodziła jej gniew.
4. gdy Marta weszła do pokoju.
5. i nie odwrócił głowy ku wchodzącej.

3 Ułóż zdania złożone według podanych wskazówek.

Kiedy _____ , _____ .
 _____ , ponieważ _____ .
 _____ , ale _____ .
 _____ , więc _____ .

4 Zamień:

a) zdanie pojedyncze na złożone:

Mam trzy ładne pieski.

_____, które _____ .

Dzieci kupiły kwiaty po otrzymaniu pieniędzy.

_____, kiedy _____ .

b) zdania złożone na pojedyncze:

Wróciłem do domu, kiedy minęła siódma.

Zamknął drzwi i dopiero zdjął buty.

5 Napisz własny przykład:

a) zdania pojedynczego:

b) zdania złożonego:

35. Pisownia wyrazów z *h*

1 W pionowych i poziomych rzędach ukryły się wyrazy z *h*. Odczytaj je i zapisz.

III.
2.5)

h	a	l	o	g	e	n	h	u	k
a	w	e	h	i	k	u	ł	q	x
ł	h	h	y	h	j	u	h	a	s
d	a	u	d	a	h	o	k	e	j
a	s	m	a	k	h	a	b	i	t
v	ł	o	h	a	ń	b	a	x	ż
h	o	r	y	z	o	n	t	ż	v
x	h	a	m	b	u	r	g	e	r

2 Zbuduj pięć zdań z wybranymi wyrazami z ćwiczenia 1.

III.
2.5)

a)

b)

c)

d)

e)

3 Od podanych wyrazów utwórz po jednym wyrazie pokrewnym. Napisz je i zaznacz w nich *h*.

III.
2.5)

Wzór: błahy - błahostka

moher - _____ Himalaje - _____

homar - _____ Hiszpania - _____

wahadło - _____ Sahara - _____

Holandia - _____ hotel - _____

Podhale - _____

4 Wypisz po pięć nazw własnych i pięć pospolitych zaczynających się na *h*. Nie używaj słów z poprzednich ćwiczeń.

III.
2.5)

a) nazwy własne

b) nazwy pospolite

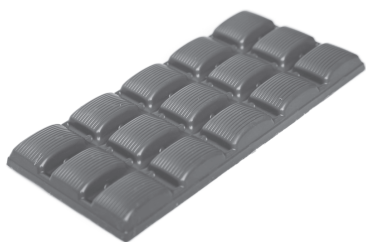
Czytanie ze zrozumieniem (III)

Przeczytaj informacje o historii czekolady w Europie, a następnie wykonaj polecenia.

Do Europy ziarno kakaowca - głównego składnika czekolady - trafiło na początku XVI w. Hiszpański podróżnik w 1528 roku przywiózł je z wyprawy do Ameryki Środkowej oraz, co ważne, miał też przepis na przyrządzenie czekolady pitnej. Hiszpanie zastąpili stosowane przez Azteków i Majów przyprawy cukrem, co ją znacznie osłodziło, i zaczęli używać do jej wytwarzania wyłącznie gorącej wody. Napój czekoladowy stał się przebojem - pijano go nawet podczas kościelnych nabożeństw. Pierwszą na kontynencie fabrykę czekolady zbudowano oczywiście w Hiszpanii w 1580 roku. Hiszpanie nie wyjawiali czekoladowej receptury przez 100 lat - najpierw pojawiła się we Francji (w 1615 roku). Tu czekolada szybko zdobyła uznanie. Właśnie Francuzi wynaleźli kolejny czekoladowy smakołyk - pralinki. Po raz pierwszy kucharz o nazwisku Pralin przygotował je w 1679 roku dla króla Ludwika XIV. W XVII wieku czekoladę polubili Austriacy, Niemcy i Włosi. Wiele do wytwarzania czekolady wnieśli Szwajcarzy, którzy produkowali ją od 1750 roku. To właśnie w Szwajcarii, niemal 70 lat później, w 1819 roku wyprodukowano pierwszą tabliczkę czekolady. Czekolada oczarowała już wtedy Holandię, Belgię i Wyspy Brytyjskie. Znaczącymi odkryciami były: wyprodukowanie suchej tabliczki czekolady, wynalezienie w 1879 roku urządzenia do mieszania masy czekoladowej oraz przygotowanie receptury czekolady mlecznej. Włochom zawdzięczamy dodanie bakalii do czekolady, a bombonierki uważa się za wynalazek Belgów.

I.
1.6)

- 1** Zakreśl ilustrację, która przedstawia postać czekolady, w jakiej spożywano ją w XVI wieku.

- 2 Zaznacz na mapie znakiem X państwo w Europie, w którym czekolada pojawiła się w drugiej kolejności.

I.
1.6)

- 3 Połącz opisy udoskonaleń w produkcji czekolady z nazwami państw, w których miały one miejsce.

I.
1.6)

osłodzenie
czekolady

czekolada z rodzynkami
i orzechami

czekolada w postaci
tabliczki

- 4 Na podstawie tekstu napisz nazwy mieszkańców podanych państw w liczbie mnogiej.

I.
1.6)

Włochy - _____

Niemcy - _____

Austria - _____

- 5 Początkowo przepis na wytwarzanie czekolady był:

I.
1.6)

- a) dostępny tylko dla Francuzów.
b) tajny.

- c) ukrywany przez Szwajcarów.
d) ogólnie dostępny.

- 6 Zamieszczony tekst to:

I.
1.4)

- a) opowiadanie z dialogami.
b) informacja.

- c) przepis na czekoladę.
d) instrukcja.

36. Alfabet

PEW
1.1.b)

1 Podane literki ułóż w kolejności alfabetycznej. Następnie policz, ile liter jest w polskim alfabecie.

s d ę g ć h i j n ń k p l ł m f o a ó ś t c u b w r y q z ż e ź

W polskim alfabecie jest _____ liter.

PEW
1.1.b)

2 Alfabetyczne lotto - wpisz nazwy przedmiotów znajdujących się w klasie lub w twoim pokoju, które zaczynają się od wskazanych liter.

START!	A	B	C	D
E	F	G	H	I
J	K	L	ł	M
N	O	P	R	S
T	U	W	Z	Ż

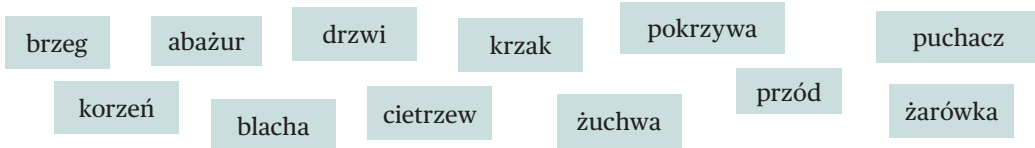
Której rubryki nie udało się uzupełnić? A może wszystkie są wypełnione?

PEW
1.1.b)

3 Zastanów się i powiedz, od których liter nie zaczynają się wyrazy w języku polskim. Wypisz je poniżej.

- 4 Połącz strzałkami rozrzucone wyrazy tak, aby ułożyć je w kolejności alfabetycznej.

- 5 Magda źle zapisała wyrazy w kolejności alfabetycznej. Pomóż jej poprawić błędy.

*uwaga chrapanie ósemka ul rzeka żaba żrebię cielę ząb Maria hydrant
czołg chusteczka grzechotka boks grzechotnik jabłko drzewo jabłecznik*

- 6 Z podanych liter ułóż jak najwięcej rzeczowników w liczbie pojedynczej i napisz je w kolejności alfabetycznej. Litery w wyrazach nie mogą się powtarzać.

R B A M K E D O I

- 7 Ponumeruj tabliczki z imionami i nazwiskami tak, jak miałyby zostać ułożone w dzienniku lekcyjnym. Obowiązuje kolejność alfabetyczna, jako pierwsze uwzględnia się nazwisko.

37. Głoski i litery

III.
2.5)b) 1 Podkreśl według wskazówki: dwie litery = jedna głoska.

rz a dz b s cz sz d dż ch

III.
2.5)b) 2 Powiedz na głos wyraz *tajemniczy*. Następnie:

a) napisz, z ilu głosek składa się to słowo _____

b) napisz, z ilu liter składa się ten wyraz _____

3 Z głosek w wyrazie *tajemniczy* ułóż jak najwięcej innych wyrazów. Jedna głoska może być użyta wiele razy.

III.
2.5)b)

III.
2.5)b) 4 Podane wyrazy podziel na litery i głoski.

Wzór: szyk - s-z-y-k (liter: 4), sz-y-k (głoszek: 3).

szyszka _____ (liter: _____), _____ (głoszek: _____)

grzech _____ (liter: _____), _____ (głoszek: _____)

dzban _____ (liter: _____), _____ (głoszek: _____)

chochla _____ (liter: _____), _____ (głoszek: _____)

5 Z podanych liter utwórz wyrazy zgodnie z opisem.

III.
2.5)b)

i p s z a c e

a) Liczba liter w wyrazie równa się liczbie głosek: _____

b) Liczba liter w wyrazie jest większa niż liczba głosek: _____

c) W wyrazie słychać głoskę i: _____

d) I jest w wyrazie tylko zmiękczeniem: _____

6 W każdej parze wyrazów znajdź i wypisz różne litery użyte dla oznaczenia tej samej głoski.

morze - może _____ ósemka - ulica _____

choinka - higiena _____

7 Z podanego zdania wypisz wyrazy, w których liczba głosek i liter jest taka sama.

Mary zabrała z sobą obrazek, gdy wracała do domu na kolację, i pokazała go Marcie.

8 Z podanego zdania wypisz wyrazy, w których liczba głosek i liter NIE jest taka sama.

Chłopczyk miał ostrą, drobną twarz koloru kości słoniowej, a oczy jego zdały się na tę twarz zbyt duże.

38. Samogłoski, spółgłoski i sylaby

III.
2.5)b)

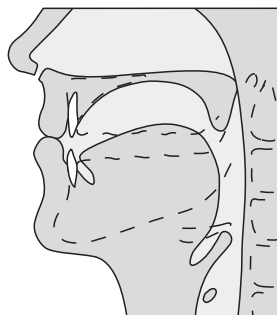
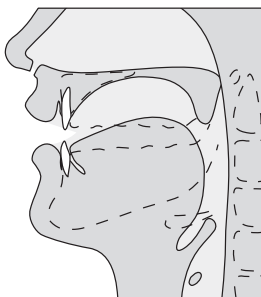
- 1 Uzupełnij tekst wyrazem *spółgłoska* lub *samogłoska*. Następnie na rysunkach wskaż kanał głosowy.

a) kanał głosowy otwarty -

powstanie _____

b) kanał głosowy częściowo zamknięty -

powstanie _____

III.
2.5)b)

- 2 Skieruj litery oznaczające różne głoski do właściwej postaci.

Ja wypowiadam
tylko samogłoski.

A
L
I
C
T
E
W
O
K
Y

Umiem mówić tylko
spółgłoski.

III.
2.5)b)

- 3 Podane wyrazy podziel na głoski i nazwij każdą z nich (np. *r* - spółgłoska, *i* - samogłoska).

sok - _____

mak - _____

byk - _____

nad - _____

4 Podane wyrazy podziel na sylaby.

III.
2.5)b)

kolorowy - _____ lotnisko - _____

wyniki - _____ ciepłutki - _____

koniecznie - _____ witaliście - _____

5 Napisz dwa sposoby podziału na sylaby podanych wyrazów (np. krótki, krótki).

III.
2.5)b)

głodny - _____ chłodno - _____

matka - _____ korbka - _____

zadzwoń - _____ rozrzucić - _____

6 Z podanych sylab utwórz co najmniej osiem wyrazów. Sylaby mogą się powtarzać.

III.
2.5)b)

na

da

do

ko

ra

la

pe

mo

te

ża

7 Napisz po jednym wyrazie:

III.
2.5)b)

jednosylabowym - _____

dwusylabowym - _____

trzusylabowym - _____

czterosylabowym - _____

z dwiema samogłoskami - _____

z trzema spółgłoskami - _____

z i niesylabicznym - _____

z i sylabicznym - _____

39. Funkcje samogłoski i

III.
2.5)b)

1 Odczytaj wyrazy i przyporządkuj je do właściwych opisów w dymkach.

Tu *i* jest tylko zmiękczeniem.

I jest zmiękczeniem oraz głoską *i*.

I jest zmiękczeniem oraz oznacza głoskę *j*.

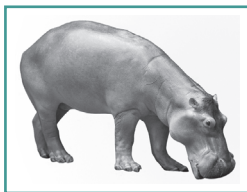
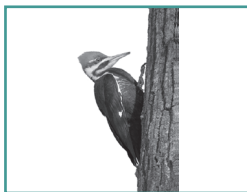
MIŁOŚĆ MIARA SIEĆ PILNY KROPI KOCIAK

III.
2.5)b)

2 Zapisz nazwy zwierząt przedstawionych na zdjęciach w następujących grupach:

a) wyrazy, w których głoska *i* jest tylko zmiękczeniem,

b) wyrazy, w których głoska *i* jednocześnie zmiękcza poprzedzającą spółgłoskę i stanowi samodzielną głoskę.

a) _____

b) _____

3 Zapisz sześć wyrazów, w których *i* jest zmiękczeniem i oznacza głoskę *j*.

III.
2.5)b)

40. Spółgłoski twarde i miękkie

1 Dopisz do podanych ciągów brakujące spółgłoski:

III.
2.5)b)

a) twarde: b, c, _____, f, _____, h, j, k, _____, _____, m, _____, p, r, _____, _____, w, _____, ż

b) miękkie: ć, _____, ń, _____, ź

2 Uzupełnij zdanie.

III.
2.5)b)

Samogłoski są głoskami _____.

3 Rozwiąż rebusy. Odgadnięte wyrazy zapisz i podkreśl w nich spółgłoski miękkie.

III.
2.5)b)

~~k~~ość = nie

+

~~g~~óra

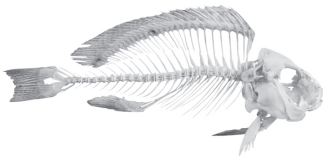

ebak = ó

+

~~m~~ydło

~~k~~ocioł

+

~~k~~anapka

4 Uzupełnij wyrazy głoskami miękkimi.

III.
2.5)b)

(_____)wiek, zło(____)(____), (____)roda, stru(____), pisow(____)a,
gro(____)ny, Ba(____)a, pie(____)ądze, li(____)(____), malowa(____)e

5 Podkreśl spółgłoski twarde w podanych wyrazach.

III.
2.5)b)

kości

cinie

wynalazek

łosie

leń

dźwig

41. Głoski ustne i nosowe

III.
2.5)b)

- 1** Odczytaj podane wyrazy. Zwróć uwagę na to, jak wymawiasz głoski oznaczone literami *q* i *ę*. Poniższe wyrazy skieruj do właściwych dymków.

wyjęli sąd zaczęli kąpać stąpać cięciwa kłęby
wyjął pęd sęp wzdęcie zapiął dęby

Słyszę
[e]

Słyszę
[o]

Słyszę
[eń]

Słyszę
[on]

Słyszę
[om]

Słyszę
[em]

Słyszę
[en]

III.
2.5)b)

- 2** Wśród podanych głosek zaznacz głoski ustne.

A O M ą ę U Y I
N Z W E R T P S

III.
2.5)b)

- 3** W podanych wyrazach rozpoznaj litery oznaczające głoski ustne (u) i nosowe (n).

Wzór: pan - p (u) a (u) n (n)

samą - _____ tonę - _____

mannę - _____ jasną - _____

rań - _____ okno - _____

III.
2.5)b)

- 4** Do podanych wyrazów dopisz takie ich formy, aby litera *ę* wymieniła się na literę *ą*.

pięć - _____ ręka - _____

pięć - _____ księga - _____

zaczęli - _____ dęby - _____

zęby - _____ węże - _____

błędy - _____ gołębie - _____

42. Spółgłoski dźwięczne i bezdźwięczne

- 1 Przyłóż palce do swojej krtani i wymawiaj długo podane pary głosek. Następnie uzupełnij zdania.

III.
2.5)b)

z - s

ż - sz

a - o

u - i

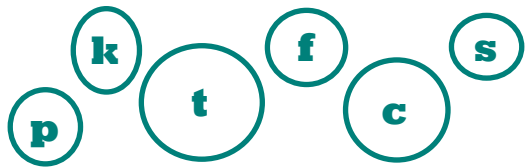
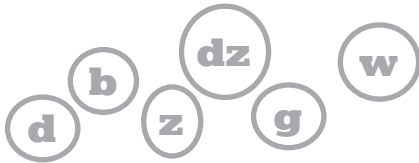
y - e

Organie krtani odczuwam przy wymawianiu następujących głosek:

Głoski takie nazywamy _____.

- 2 Głoski dźwięczne zgubiły swoje odpowiedniki bezdźwięczne. Pomóż głoskom połączyć się ze sobą.

III.
2.5)b)

- 3 Skojarz wyrazy z rysunkami i dobierz właściwe zakończenia.

III.
2.5)b)

ł _____

sia _____

blu _____

agra _____

-fka; -wka; -utka; -ódka; -dka; -tka; -ska; -zka

- 4 Uzupełnij puste miejsca właściwymi literami.

III.
2.5)b)

grzyby - grzy _____

pląsy - plą _____

rycerze - ryce _____

obchody - obchó _____

wrogowie - wró _____

pasy - pa _____

kalosze - kalo _____

straże - stra _____

oranżada - oranża _____ ka

5 W podanych wyrazach rozpoznaj litery oznaczające głoski dźwięczne (d) i bezdźwięczne (b).

Wzór: rak - r (d) a (d) k (b)

bak - _____ żona - _____

rudy - _____ mech - _____

złoto - _____ bulwa - _____

6 Napisz wyrazy, którymi można uzasadnić pisownię pogrubionych liter.

najś**wie**ższy - _____ krzew - _____

ob**ó**z - _____ zak**a**z - _____

bu**d**ka - _____ ł**a**wka - _____

wst**ą**żka - _____ mó**z**g - _____

tr**ą**bka - _____

7 Zakreśl literę, która powinna znaleźć się w podpisie ilustracji.

ż

sz

t

g

k

g

f

w

8 Napisz wyraz, który zaczyna się od spółgłoski:

dźwięcznej - _____

bezdźwięcznej - _____

43. Akcent wyrazowy

- 1** Przeczytaj podane w ramce wyrazy. Zapisz sylaby akcentowane i odczytaj wyraz, który z nich powstanie. Zaznacz w nim sylabę akcentowaną.

III.
1.9)

zalew, łączenie, kamyk, liście, mydło, zaczęliśmy

- 2** Podkreśl wyrazy, w których akcent pada na przedostatnią sylabę.

III.
1.9)

*worek, staw, akcent, osa, gramatyka, jaszczur, ptak, blok, blask,
czekaliśmy, las, matematyka, ciastko, wzrok*

- 3** Zapisz po cztery wyrazy, w których akcent pada na:

- a) 2. sylabę od końca**

III.
1.9)

- b) 3. sylabę od końca**

- c) 4. sylabę od końca**

44. Pisownia wyrazów zakończonych na -i, -ii, -ji

III.
2.5)

1 Przeczytaj uważnie podane grupy wyrazów. Następnie uzupełnij zdania.

racja
Azja
Szwecja
policja

biały
Dania
armia
historia

szyja
źmija
kolej
stoję

Piszemy _____ po spółgłoskach *c, z, s*, jeśli słyszymy *cj, zj, sj*.

I piszemy po pozostałych spółgłoskach.

Po samogłoskach piszemy _____ zgodnie z wymową.

III.
2.5)

2 Do podanych niżej wyrazów dopisz formy dopełniacza liczby pojedynczej.

Grecja - _____ jabłoń - _____

bajka - _____ jagódka - _____

bójka - _____ historia - _____

agresja - _____ misja - _____

zbroja - _____ Zosia - _____

III.
2.5)

3 Uzupełnij wyrazy, dopisując do nich sylaby *-cja, -cia, -zja, -zia, -sja, -sia*.

Tur _____

Ba _____

emo _____

se _____

sytua _____

Małgo _____

cio _____

A _____

bu _____

Czytanie ze zrozumieniem (IV)

Przeczytaj podaną instrukcję, a następnie wykonaj podane polecenia.

INSTRUKCJA MYCIA RĄK

1. *Ręce spłukać pod bieżącą wodą, z dozownika pobrać porcję mydła i myć dłonie około 30 sekund.*
2. *Spłukać ręce ciepłą wodą.*
3. *Ręce osuszyć jednorazowym ręcznikiem papierowym lub suszarką. Zużyty ręcznik umieścić w pojemniku pod umywalką - NIE DOTYKAĆ RĘKOMA POJEMNIKA!*
4. *Z dozownika umieszczonego na ścianie pobrać odpowiednią ilość płynu bakteriobójczego.*

Wcierać go około 30 sekund aż do momentu wyschnięcia skóry. Spłukać ciepłą wodą. Ręce osuszyć jednorazowym ręcznikiem papierowym lub suszarką. Zużyty ręcznik umieścić w pojemniku pod umywalką - NIE DOTYKAĆ RĘKOMA POJEMNIKA!

1 Woda do opłukania rąk po umyciu mydłem powinna być:

- a) gorąca. b) ciepła. c) chłodna. d) zimna.

I.
1.6)

2 Do wycierania rąk należy użyć:

- a) suszarki.
b) ręcznika z materiału.
c) ręcznika z papieru.
d) papierowego ręcznika wielokrotnego użytku.

I.
1.6)

3 Dozownik to:

- a) pojemnik, który może zawierać tylko mydło.
b) pojemnik.
c) pojemnik zawierający tylko płyn bakteriobójczy.
d) urządzenie do suszenia rąk.

I.
1.8)

I.
1.9)

4 Które zdanie nie jest zgodne z instrukcją?

- a) Ręce należy myć mniej więcej pół minuty.
- b) Ręce należy myć około minuty.
- c) Płyn bakteriobójczy trzeba wcierać około pół minuty.
- d) Ręce po wtarcu środka niszczącego bakterie powinny być suche.

I.
1.6)

5 Instrukcja zawiera dwa takie same ostrzeżenia. Znajdź je i napisz.

I.
1.2)

6 Obejrzyj ilustrację i przeczytaj opis. Zaznacz poprawne zdanie.

- a) Ilustracja nie jest w żaden sposób związana z treścią instrukcji mycia rąk.
- b) Ilustracja mogłaby się pojawić jako dodatkowa informacja w instrukcji mycia rąk.
- c) Ilustracja dotyczy instrukcji malowania paznokci.
- d) Ilustracja nie przedstawia rąk.

I.
1.2)

7 Na które pytanie znajdziesz odpowiedź w instrukcji?

- a) Dlaczego należy myć ręce?
- b) Którą rękę należy umyć?
- c) Kiedy trzeba myć ręce?
- d) Czego użyć do mycia rąk?

I.
1.2)

8 Wybierz inny tytuł dla tej instrukcji.

- a) Instrukcja suszenia rąk.
- b) Instrukcja wycierania rąk.
- c) Instrukcja wygładzania rąk.
- d) Instrukcja mycia dłoni.

INDEKS HASEŁ

A

akcent wyrazowy 77
alfabet 66–67

B

bezokolicznik 13

C

ch – pisownia 45–46
czasownik 9, 12–19
czas 15–17
przeszły 16
przyszły 17
teraźniejszy 15

D

dopełnienie 58

G

głoska 68–69, 70
nosowa 74
ustna 74

H

h – pisownia 62–63

K

kropka 49

L

litera 66, 67, 68–69, 75, 76

N

nazwy pospolite 25, 63
nazwy własne 25, 63

O

okolicznik 58
opowiadanie 38–39
orzeczenie 55–57

Ó

ó niewymienne 9
ó wymienne 10

P

pisownia *nie* 19, 29, 40
podmiot 55–57, 58
porozumiewanie się 7
przecinek 58–59
przydawka 58
przymek 42–43
przymiotnik 9, 32–35, 40
przypadki 28, 33
przysłówki 40–41
pytajnik 49

R

równoważnik zdania 47
rz niewymienne 30, 31
rzeczownik 9, 11, 12, 19, 23–24, 26–29, 30, 33, 43, 58, 67

S

samogłoska 70–72, 77
i 72
spójnik 44, 58
spółgłoska 70–71, 78
bezdźwięczne 75–76
dźwięczne 75–76
miękkie 73
twarde 73

stopniowanie 34–35
sylaba 70–71
akcentowana 77

U

u – pisownia 20

W

wykrzyknik 49
wypowiedź 6, 48
wyraz określający 54
wyraz określany 54
wyraz pokrewny 9, 63
wyrażenie przymkowe 43

Z

zdanie 47–54
nierozwinięte 50–52
oznajmujące 48–49
pojedyncze 50–52, 58–61
pytające 48–49
rozkazujące 48–49
rozwinęte 50–52
wykrzyknikowe 48–49
złożone 60–61
zdrobnienia 9
związki wyrazowe 53
główny 54
poboczny 54

Ż

ż wymienne 37

Numer zadania	Punkt podstawy programowej	„Ciekawi świata”	„Odkrywamy na nowo”	„Słowa na start”	„Teraz polski”	„Jutro pójdę w świat”	„Słowa z uśmiechem”	„Miedzy nami”
1.1.	III.1.2) Uczeń dostosowuje sposób wyrażania się do oficjalnej i nieoficjalnej sytuacji komunikacyjnej oraz do zamierzonego celu	cz. 1. 12–14	7–11	6–7	11–13	bd.	bd.	bd.
1.2.	III.1.2)							
2.1.	III.1.2)							
2.2.	III.1.2)	cz.1. 32–33	12–15	8–12	14	bd.	bd.	bd.
2.3.	III.1.2)							
3.1.	I.3.5) Uczeń rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikowania się	kl. 6 cz. 1. 137–140	16–19	bd.	31	25–26	174–177	bd.
3.2.	I.3.5)							
3.3.	I.3.5)							
3.4.	I.3.5)							
4.1.	III.2.5) Uczeń pisze poprawnie pod względem ortograficznym	cz. 1. 24–25	KKL 34	90–92	18–20	51–54	103–105	43–44 177–178 306– 308
4.2.	III.2.5)							
4.3.	III.2.5)							
4.4.	III.2.5)a) Uczeń pisze poprawnie pod względem ortograficznym, w tym w razie potrzeby wykorzystuje wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz e tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych							
4.5.	III.2.5)a)							
4.6.	III.2.5)a)							
4.7.	III.2.5)							

Numer zadania	Punkt podstawy programowej	„Ciekawi świata”	„Odkrywamy na nowo”	„Słowa na start”	„Teraz polski”	„Jutro pójde w świat”	„Słowa z uśmiechem”	„Między nami”
5.1.	I.3.3) Uczeń rozpoznaje w wypowiedziach podstawowe części mowy (...) i wskazuje różnice między nimi	cz. 1. 55–57	25–27	18–19	112–115	161–163	30–35	221–224
5.2.	I.3.3)							
5.3.	I.3.3)							
6.1.	I.3.4) Uczeń rozpoznaje w tekście formy przypadków, liczb, osób, czasów i rodzajów gramatycznych – rozumie ich funkcje w wypowiedzi	cz. 1. 55–57 69–71	28–31	20–21	123–124	182–183	30–35	bd.
6.2.	I.3.4)							
6.3.	I.3.4)							
6.4.	III.2.3) Uczeń stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych							
6.5.	I.3.4)							
7.1.	I.3.4)	cz. 1. 55–57	32–34	22	116–117	kl. 6 218–222	36–40	bd.
7.2.	I.3.4)							
7.3.	III.2.3)							
7.4.	I.3.4)							
8.1.	I.3.4)	cz. 1. 68–71	35–38	25–26	116–117	216–219	41–44	bd.
8.2.	I.3.4)							
8.3.	I.3.4)							
9.1.	I.3.4)	cz. 1. 68–71	39–41	27	116–117	216–219	45–51	bd.
9.2.	I.3.4)							

Numer zadania	Punkt podstawy programowej	„Ciekawi świata”	„Odkrywamy na nowo”	„Słowa na start”	„Teraz polski”	„Jutro pójde w świat”	„Słowa z uśmiechem”	„Między nami”
13.1.	I.3.3)	cz. 1. 15–17	54–58	37	97–99	63–66	56–57	185–188
13.2.	I.3.3)							
13.3.	I.3.3)							
14.1.	III.2.5)d) Uczeń pisze poprawnie pod względem ortograficznym, w tym w razie potrzeby wykorzystuje wiedzę o sposobach pisania nazw własnych i nazw pospolitych	cz. 2. 32–34	59–61	38–39	94–96	19	62–64	kl. 5 48–50
14.2.	III.2.5)d)							
15.1.	I.3.4)	cz. 1. 15–17	62–65	40	97–99	63–66	58–61	kl. 5 66–69
15.2.	III.2.3)							
15.3.	I.3.4)							
15.4.	I.3.4)							
15.5.	I.3.4)							
15.6.	I.3.4)							
15.7.	I.3.4)							
16.1.	I.3.4)	kl. 5 cz. 1. 38–40	66–70	41–44	97–99	102–105	bd.	kl. 5 66–69
16.2.	I.3.4)							
16.3.	I.3.4)							
17.1.	III.2.5)c)	cz. 1. 124–126	71–74	45–47	202–203	kl. 5 33–34	200– 203	kl. 5 66–69
17.2.	III.2.5)c)							
17.3.	III.2.5)c)							

Numer zadania	Punkt podstawy programowej	„Ciekawi świata”	„Odkrywamy na nowo”	„Słowa na start”	„Teraz polski”	„Jutro pójde w świat”	„Słowa z uśmiechem”	„Między nami”
18.1.	III.2.5)	cz. 1. 233–235	KKL 100	94–97	46–49	133–135	90–94	29–33 130
18.2.	III.2.5)a)							
18.3.	III.2.5)							
18.4.	III.2.5)							
18.5.	III.2.5)a)							
18.6.	III.2.5)a)							
19.1.	I.3.3)	cz. 1. 47–49	77–80	48–49	147–149	86–89	65–67	194–196
19.2.	I.3.3)							
20.1.	I.3.4)	cz. 1. 47–49	81–85	50–52	147–149	102–105	68–72	kl. 5 75–77
20.2.	III.2.3)	III.2.4) Uczeń poprawnie stopniuje przymiotniki i przysłówki i używa ich we właściwych kontekstach	kl. 5 cz. 1. 131–134	kl. 6 59–61	147–149	141–143	bd.	kl. 5 87–89
21.1.								
21.2.	III.2.4)							
21.3.	III.2.4)							
21.4.	III.2.5)c)							
21.5.	III.2.5)c)							
21.6.	III.2.5)c)							
22.1.	III.2.5)a)							
22.2.	III.2.5)a)	cz. 1. 243–245	KKL 130	94–97	46–49	133–135	95–98	106–108 145–146 260–262
22.3.	III.2.5)							
22.4.	III.2.5)							
22.5.	III.2.5)a)							

Numer zadania	Punkt podstawy programowej	„Ciekawi świata”	„Odkrywamy nowo”	„Słowa na start”	„Teraz polski”	„Jutro pójde w świat”	„Słowa z uśmiechem”	„Między nami”
CZZ(II).1.	I.1.7) Uczeń wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio	nd.						
CZZ(II).2.	I.1.3) Uczeń identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi							
CZZ(II).3.	III.1.7) Uczeń sporządza plan odtwórczy wypowiedzi							
CZZ(II).4.	I.1.3)							
CZZ(II).5.	I.2.10) Uczeń charakteryzuje i ocenia bohaterów							
CZZ(II).6.	I.1.10) Uczeń dostrzega relacje między częściami składowymi wypowiedzi							
CZZ(II).7.	I.1.2) Uczeń określa temat i główną myśl tekstu							
23.1.	I.3.3)	cz. 1. 78–79	99–102	53–54	198–199	249–250	73–75	246
23.2.	I.3.3)							
24.1.	III.2.5)c)	cz. 1. 204–205	103–105	55–56	202–203	kl. 5 33–34	200– 203	bd.
24.2.	III.2.5)c)							
24.3.	III.2.5)c)							
25.1.	I.3.3)	cz. 1. 104–105	106–109	57–58	223–224	kl. 5 217–219	bd.	kl. 5 171–173
25.2.	I.3.3)							
25.3.	I.3.3)							
25.4.	I.3.3)							
26.1.	I.3.3)	cz. 2. 172–173	110–113	59–60	223–224	kl. 5 265–268	bd.	bd.
26.2.	I.3.3)							
26.3.	I.3.3)							

Numer zadania	Punkt podstawy programowej	„Ciekawi świata”	„Odkrywamy na nowo”	„Słowa na start”	„Teraz polski”	„Jutro pójde w świat”	„Słowa z uśmiechem”	„Między nami”
30.1.	I.3.2)	cz. 2 112–114	129–132	75–76	277–280	kl. 5 94–97 118–121	139–142	kl. 5 251–252
30.2.	I.3.2)							
30.3.	I.3.2)							
30.4.	I.3.2)							
30.5.	I.3.2)							
30.6.	I.3.2)							
31.1.	I.3.1) Uczeń rozpoznaje podstawowe funkcje składniowe wyrazów użytych w wypowiedziach	cz. 2. 123–124	133–135	77–78	kl. 5 214–216	kl. 5 143–145	147–153	kl. 6 27–28
31.2.	I.3.1)							
31.3.	I.3.1)							
31.4.	I.3.1)							
32.1.	I.3.1)	cz. 2. 123–124	136–140	79–80	256–257	kl. 5 168–170	143–146	kl. 6 35–36
32.2.	I.3.1)							
32.3.	I.3.1)							
32.4.	I.3.1)							
32.5.	I.3.1)							
32.6.	I.3.1)							
32.7.	I.3.1)	kl. 6 cz. 1. 156–157	141–144	81–82	260–261	kl. 5 294–296	127–129	kl. 6 103–105
32.8.	I.3.1)							
33.1.	III.2.6) Uczeń poprawnie używa znaków interpunkcyjnych							
33.2.	III.2.6)							
33.3.	III.2.6)							

Numer zadania	Punkt podstawy programowej	„Ciekawi świata”	„Odkrywamy nowo”	„Słowa na start”	„Teraz polski”	„Jutro pójde w świat”	„Słowa z uśmiechem”	„Między nami”
37.1.	III.2.5)b) Uczeń pisze poprawnie pod względem ortograficznym, w tym w razie potrzeby wykorzystuje wiedzę o różnicach w wymowie i pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych	cz. 1. 206–208	167–170	89	57–60	32–35	12–14	18–19
37.2.	III.2.5)b)	cz. 1. 222–224	171–173	93	69	32–35	15–16 19–21	21–22
37.3.	III.2.5)b)							
37.4.	III.2.5)b)							
37.5.	III.2.5)b)							
37.6.	III.2.5)b)							
37.7.	III.2.5)b)							
37.8.	III.2.5)b)							
38.1.	III.2.5)b)							
38.2.	III.2.5)b)	cz. 1. 222–224	174–177	bd.	bd.	bd.	17–18	89–90
38.3.	III.2.5)b)							
38.4.	III.2.5)b)							
38.5.	III.2.5)b)							
38.6.	III.2.5)b)							
38.7.	III.2.5)b)							
39.1.	III.2.5)b)							
39.2.	III.2.5)b)							
39.3.	III.2.5)b)							

Numer zadania	Punkt podstawy programowej	„Ciekawi świata”	„Odkrywamy na nowo”	„Słowa na start”	„Teraz polski”	„Jutro pójdę w świat”	„Słowa z uśmiechem”	„Między nami”
40.1.	III.2.5)b)	nd.	178–181	98–99	311–314	bd.	bd.	bd.
40.2.	III.2.5)b)							
40.3.	III.2.5)b)							
40.4.	III.2.5)b)							
40.5.	III.2.5)b)							
41.1.	III.2.5)b)	kl. 5	182–184	kl. 5	311–314	bd.	bd.	bd.
41.2.	III.2.5)b)	cz. 2.		cz. 2.				
41.3.	III.2.5)b)	213–215		51–52				
41.4.	III.2.5)b)							
42.1.	III.2.5)b)	cz. 2.	185–187	kl. 5	311–314	bd.	bd.	bd.
42.2.	III.2.5)b)	200–201		cz. 2.				
42.3.	III.2.5)b)			46–50				
42.4.	III.2.5)b)							
42.5.	III.2.5)b)							
42.6.	III.2.5)b)							
42.7.	III.2.5)b)							
42.8.	III.2.5)b)							
43.1.	III.1.9) Uczeń czytając głośno , wyrażenie, przekazuje intencję tekstu, właściwie akcentuje wyrazy, wprowadza pauzę, stosuje odpowiednią intonację	nd.	192–194	105–106	bd.	kl. 5 23	bd.	kl. 5 294– 299
43.2.	III.1.9)							
43.3.	III.1.9)							

Numer zadania	Punkt podstawy programowej	„Ciekawi świata”	„Odkrywamy na nowo”	„Słowa na start”	„Teraz polski”	„Jutro pójde w świat”	„Słowa z uśmiechem”	„Między nami”
44.1.	III.2.5)	kl. 6 cz. 1.	195–198	kl. 6 cz. 1.	kl. 5 72–74	kl. 5 153–156	bd.	bd.
44.2.	III.2.5)	107–108		40–42				
44.3.	III.2.5)							
CZZ(IV).1.	I.1.6)							
CZZ(IV).2.	I.1.6)							
CZZ(IV).3.	I.1.8) Uczeń rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi							
CZZ(IV).4.	I.1.9) Uczeń wyciąga wnioski płynące z przesłanej zawartych w tekście (w tym rozpoznaje w nim prawdę lub fałsz)							
CZZ(IV).5.	I.1.6)							
CZZ(IV).6.	I.1.2)							
CZZ(IV).7.	I.1.2)							
CZZ(IV).8.	I.1.2)							

PEW – Zadania utrwalające wiadomości z wcześniejszego etapu edukacyjnego (podstawa programowa edukacja wczesnoszkolna)

KKL – podręcznik do kształcenia kulturowo-literackiego

KLK – podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego